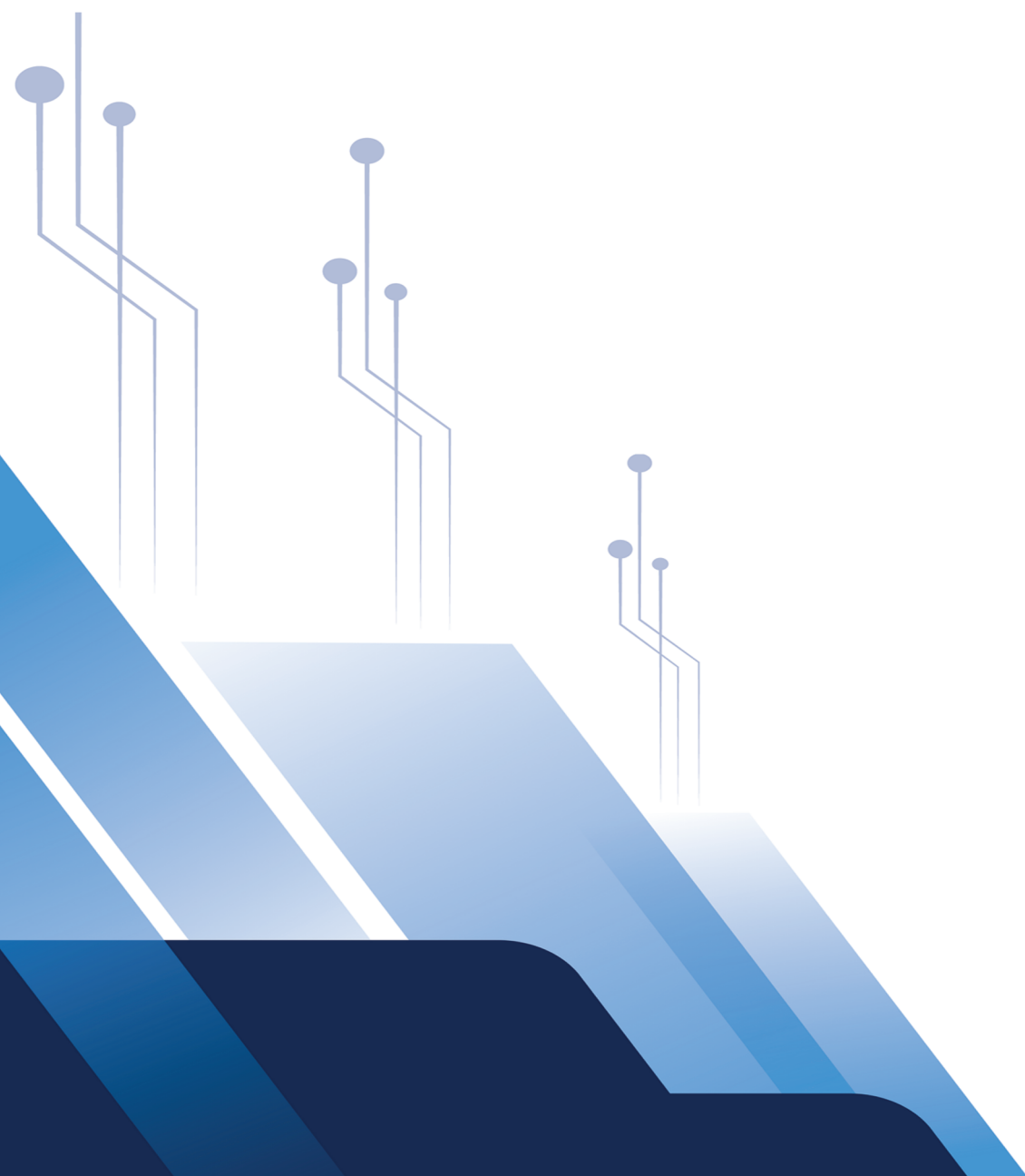

דוחות כספיים

ליום 31 בדצמבר 2025

סומך חייקין
רחוב הרטום 8, הר חוצבים
תא דואר 212
ירושלים 9100102
02 531 2000

דוח רואי חשבון המבקרים למינהלת המוסד לביטוח לאומי

ביקרנו את הדוחות על המצב הכספי המוצגים של המוסד לביטוח לאומי (להלן - "הביטוח הלאומי") לימים 31 בדצמבר 2025 ו-2024 ואת הדוחות על הביצוע הכספי, הדוחות על השינויים בגרעון בהון והדוחות על תזרימי המזומנים לכל אחת מהשנים שהסתיימו באותם תאריכים. דוחות כספיים אלה הינם באחריות מינהלת הביטוח הלאומי. אחריותנו היא לחוות דעה על דוחות כספיים אלה בהתבסס על ביקורתנו.

ערכנו את ביקורתנו בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל, לרבות תקנים שנקבעו בתקנות רואי חשבון (דרך פעולתו של רואה חשבון), התשל"ג - 1973. על פי תקנים אלה נדרש מאתנו לתכנן את הביקורת ולבצע במטרה להשיג מידה סבירה של בטחון שאין בדוחות הכספיים הצגה מוטעית מהותית. ביקורת כוללת בדיקה מדגמית של ראיות התומכות בסכומים ובמידע שבדוחות הכספיים. ביקורת כוללת גם בחינה של כללי החשבונאות שישומו ושל האומדנים המשמעותיים שנעשו על ידי מינהלת הביטוח הלאומי וכן הערכת נאותות ההצגה בדוחות הכספיים בכללותה. אנו סבורים שביקורתנו מספקת בסיס נאות לחוות דעתנו.

לדעתנו, הדוחות הכספיים הנ"ל משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי של הביטוח הלאומי לימים 31 בדצמבר 2025 ו-2024 ואת הביצוע הכספי, השינויים בגרעון בהון ותזרימי המזומנים לכל אחת מהשנים שהסתיימו באותם תאריכים, בהתאם לתקני חשבונאות ממשלתיים של המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות ממשלתית ובכפוף למדיניות מינהלת הביטוח הלאומי כמתואר בבאור 2.

מבלי לסייג את חוות דעתנו הנ"ל, אנו מפנים את תשומת הלב לנושאים המפורטים להלן:

א. לאמור בבאור 1.ב. בדוחות הכספיים בדבר הגרעון הנצבר של הביטוח הלאומי ליום 31 בדצמבר 2025 המסתכם לסך של כ- 990 מיליארדי ש"ח, הנובע בעיקרו מהתחייבות הביטוח הלאומי בגין הזכויות העתידיות שנצברו למבוטחים זכאים עד למועד הדוחות הכספיים, שחושבה בהתאם לאמור במדיניות החשבונאית בבאור 2.ג. בדוחות הכספיים. בהתאם להחלטה של שר העבודה משנת 2024 תוקם ועדה ציבורית לחיזוק האיתנות הפיננסית של הביטוח הלאומי שתמונה על ידו, אשר מטרתה לגבש תוכנית פיננסית אשר תאפשר לביטוח הלאומי לעמוד בכל התחייבויותיו לציבור המבוטחים. נכון למועד החתימה על הדוחות הכספיים, הוועדה טרם הוקמה. במהלך שנת 2025 הוקמו שלוש ועדות בין משרדיות, על מנת לבחון דרכי התמודדות עם הגידול בתשלומי קצבאות. בנובמבר 2025, פנה ביטוח לאומי לשר האוצר לכינוס ועדה בין משרדית לבחינת איתנותו הפיננסית של הביטוח הלאומי.

ב. לאמור בבאור 2.ג. בדוחות הכספיים בדבר החלטת מינהלת הביטוח הלאומי לשקול את מדיניות הביטוח הלאומי לגבי חישוב קרנות הביטוח לאור פרסום תקן בינלאומי בנושא, שיכנס לתוקף ככל ויאומץ על ידי המוסד הישראלי לתקינה חשבונאית ממשלתית.

ג. לאמור בבאור 1.ה. ובבאור 2.ג. לדוחות הכספיים בדבר התאמה בדרך של הצגה מחדש (restatement) של הדוחות הכספיים לשנת 2024 על מנת לשקף בהם למפרע את השפעת המדידה לראשונה של קרנות ביטוח בגין קצבת ילדים.

סומך חייקין
רואי חשבון
24 במאי 2026

דוחות על המצב הכספי

ליום 31 בדצמבר		באור	
2024	2025		
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח		
נכסים שוטפים			
2,552,155	4,338,909	3	מזומנים ושווי מזומנים
10,177,502	9,723,362	4	חייבים בגין עסקאות שאינן חליפין - דמי ביטוח
1,404,069	669,060	8	ממשלת ישראל
27,318,700	27,286,161	9	חלות שוטפת - איגרות חוב של ממשלת ישראל
			חייבים ויתרות חובה:
2,104,094	2,134,173	5	חובות הציבור
144,367	188,387	6	חייבים אחרים
43,700,887	44,340,052		סך הכל נכסים שוטפים
נכסים שאינם שוטפים			
48,013	38,844	7	פיקדונות בבנק
1,209,245	1,277,054	8	ממשלת ישראל
257,663,710	259,850,848	9	איגרות חוב של ממשלת ישראל
1,952,999	2,049,269	10	רכוש קבוע, נטו
834,783	919,005	11	נכסים בלתי מוחשיים - עלויות פיתוח תוכנה, נטו
261,708,750	264,135,020		סך הכל נכסים שאינם שוטפים
305,409,637	308,475,072		סך הכל נכסים

הבאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

דוחות על המצב הכספי (המשך)

ליום 31 בדצמבר		באור	
2024	2025		
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח		
התחייבויות שוטפות			
7,674,400	7,619,200	12	זכאים לגמלה
399,700	433,979	13	זכאים אחרים
326,990	289,721	14	התחייבות בגין קרנות מיועדות
130,422	42,537	17	הפרשה לתביעות משפטיות
<u>8,531,512</u>	<u>8,385,437</u>		סך הכל התחייבויות שוטפות
התחייבויות שאינן שוטפות			
518,663	661,291	14	התחייבות בגין קרנות מיועדות
6,361,100	6,172,100	15	התחייבויות בגין זכויות עובדים
*1,175,203,300	1,282,876,400	16, יג'	קרנות הביטוח
<u>1,182,083,063</u>	<u>1,289,709,791</u>		סך הכל התחייבויות שאינן שוטפות
		18	התחייבויות תלויות
<u>*(885,204,938)</u>	<u>(989,620,156)</u>		גרעון בהון
<u>305,409,637</u>	<u>308,475,072</u>		סך הכל התחייבויות וגרעון בהון

* הוצג מחדש. ראה ביאור 1.ה.

צבי כהן, מ"מ המנהל הכללי ויו"ר המינהלה
מנכ"ל הביטוח הלאומי
ירון ישראלי, חשב הביטוח הלאומי, חבר מינהלה
איתן שטיין, רו"ח, מנהל אגף חשבונאות ודיווח

תאריך אישור הדוחות הכספיים: 24 במאי 2026

דוחות על הביצוע הכספי

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2024	2025	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	באור
מחזור הפעילות		
הכנסות מעסקאות שאינן חליפין		
63,634,470	71,145,353	19א'
7,107,701	8,347,533	19ב'
46,352,364	43,258,796	20
117,094,535	122,751,682	
סך הכל הכנסות מעסקאות שאינן חליפין		
הכנסות מעסקאות חליפין		
10,446,264	17,061,128	21
3,083,400	4,192,219	22
13,529,664	21,253,347	
סך הכל הכנסות מעסקאות חליפין		
פעילות עבור אחרים		
33,613,936	36,608,552	19ג'2
38,897,846	38,964,605	19ג'4
3,740,497	4,100,543	19ד'
12,859,483	13,841,697	8ב'
26,467,812	21,091,915	8ב'
5,652,518	2,687,820	8ג'
121,232,092	117,295,132	
251,856,291	261,300,161	
(121,232,092)	(117,295,132)	
130,624,199	144,005,029	
סך הכל תקבולים מדמי ביטוח בריאות		
סך מחזור הפעילות		
בניכוי סכומים שהתקבלו עבור אחרים		
סך הכל הכנסות הביטוח הלאומי		
הוצאות		
127,044,379	137,212,257	23
206,907	187,681	24
1,745,477	1,747,213	26
598,636	665,020	23ג'
1,070,770	1,068,145	27
*93,949,000	107,673,100	25, יג'
224,615,169	248,553,416	
(93,990,970)	(104,548,387)	
סך הכל הוצאות		
גרעון נטו לשנה		

* הוצג מחדש. ראה ביאור 1.ה.

הבאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

דוחות על השינויים בגרעון בהון

קרן הערכה מחדש	גירעונות נצברים	סה"כ
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
789,249	(792,248,392)	*(791,459,143)
-	245,175	245,175
-	(93,990,970)	*(93,990,970)
789,249	(885,994,187)	(885,204,938)
-	133,169	133,169
-	(104,548,387)	(104,548,387)
789,249	(990,409,405)	(989,620,156)

יתרה ליום 1 בינואר 2024

שינויים במהלך שנת 2024

רווחים אקטואריים ממדידה עוקבת של
ההתחייבויות בגין זכויות עובדים

גרעון נטו לשנה

יתרה ליום 31 בדצמבר 2024

שינויים במהלך שנת 2025

רווחים אקטואריים ממדידה עוקבת של
ההתחייבויות בגין זכויות עובדים

גרעון נטו לשנה

יתרה ליום 31 בדצמבר 2025

* הוצג מחדש. ראה ביאור 1.ה.

הבאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

דוחות על תזרימי המזומנים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	
2024	2025
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח

תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת

גרעון נטו לשנה

(104,548,387) * (93,990,970)

התאמות הדרושות כדי להציג את תזרימי המזומנים מפעילות שוטפת (א)

100,734,318 * 90,835,348

(3,814,069) (3,155,622)

מזומנים נטו ששימשו לפעילות שוטפת

תזרימי מזומנים מפעילות השקעה

רכישת רכוש קבוע
תמורה ממכירת רכוש קבוע
עלויות פיתוח תוכנה
משיכת פקדונות לזמן ארוך, נטו
פדיון איגרות חוב של ממשלת ישראל
השקעה באיגרות חוב של ממשלת ישראל

(210,437) (160,077)
3,463 3,703
(166,370) (112,671)
10,966 8,769
19,463,201 18,183,583
(13,500,000) (15,400,000)

5,600,823 2,523,307

מזומנים נטו שנבעו מפעילות השקעה

עליה (ירידה) במזומנים ושווי מזומנים

1,786,754 (632,315)

יתרת מזומנים ושווי מזומנים לתחילת השנה

2,552,155 3,184,470

יתרת מזומנים ושווי מזומנים לסוף השנה

4,338,909 2,552,155

* הוצג מחדש. ראה ביאור 1.ה.

הבאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

דוחות על תזרימי המזומנים (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	
2024	2025
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח

(א) התאמות הדרושות כדי להציג את תזרימי המזומנים מפעילות שוטפת**הוצאות (הכנסות) שאינן כרוכות בתזרימי מזומנים**

154,025	194,861	פחת והפחתה
(2,631)	(2,009)	רווח הון, נטו
(1,938)	(1,797)	ריבית פיקדונות
		שערוך והתאמת השקעות באיגרות חוב של ממשלת ישראל לשווי הוגן
(1,611,219)	(8,100,808)	

שינויים בסעיפי נכסים והתחייבויות

(1,180,554)	454,140	גידול בחייבים דמי ביטוח
(175,834)	(30,079)	גידול בחובות הציבור
(324,019)	743,592	גידול (קיטון) בחובות ממשלת ישראל
(110,606)	(60,054)	גידול בחייבים אחרים וריבית לקבל
(504)	(123,640)	קיטון בזכויות עובדים בעת פרישה
(35,070)	26,120	(גידול) קיטון בזכאים אחרים
47,800	(55,200)	גידול (קיטון) בזכאים לגמלה
105,210	105,359	גידול בהתחייבות בגין קרנות מיועדות
*93,949,000	107,673,100	גידול בקרנות הביטוח
21,688	(89,267)	(קיטון) גידול בהפרשה לתביעות משפטיות
90,835,348	100,734,318	

(ב) פעולות מהותיות שאינן כרוכות בתזרימי מזומנים

245,175	133,169	רווחים אקטואריים ממדידה עוקבת של התחייבויות בגין זכויות עובדים כנגד הדוח על השינויים בגרעון בהון
---------	---------	--

* הוצג מחדש. ראה ביאור 1.ה.

הבאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

באורים לדוחות הכספיים

באור 1 – כללי

א. המוסד לביטוח לאומי הוא תאגיד, כשיר לכל חובה, זכות ופעולה משפטית. המוסד לביטוח לאומי הוקם בשנת 1954 ופועל מתוקף "חוק הביטוח הלאומי (נוסח משולב), התשנ"ה-1995".

המוסד לביטוח לאומי נועד להבטיח לאוכלוסיות חלשות ולמשפחות שנקלעו למצוקה זמנית או ממושכת בסיס כלכלי לקיומן. בחוק הביטוח הלאומי ענפים בתחומי ביטוח אזורי ותיק ושארים, אמהות, ילדים, נפגעי עבודה, נכות כללית, נפגעי תאונות, סיעוד, אבטלה, פשיטת רגל ופירוק תאגיד. מלבד מגמלאות בכסף מעניק המוסד לביטוח לאומי שירותי שיקום, הכשרה מקצועית, שירותי סיעוד ועוד.

ב. כמשתקף בדוחות הכספיים, הגרעון הנצבר של הביטוח הלאומי ליום 31 בדצמבר 2025 מסתכם לסך של כ-990 מיליארדי ש"ח, הנובע בעיקרו מהתחייבות הביטוח הלאומי בגין הזכויות העתידיות שנצברו למבוטחים זכאים עד למועד הדוחות הכספיים בחמשה ענפי ביטוח ארוכי טווח המציגים התחייבות בסך של כ-1,283 מיליארדי ש"ח. זאת בהתאם למדיניות החשבונאית של הביטוח הלאומי. ראה באור 2 - עיקרי המדיניות החשבונאית.

בחוות הדעת האקטוארית בדוח האקטוארי המלא של הביטוח הלאומי ליום 31 בדצמבר 2023, שהוגש לשר העבודה בינואר 2026 נרשם כי: "בשנת 2035 הקרן צפויה להתרוקן וללא מימון נוסף, המוסד לא יהיה מסוגל לשלם את מלוא התחייבויותיו על פי החוק. "הקרן" - נכסי המוסד המושקעים בשני סוגי אג"ח ייעודיות – ראה באור 9.

בהתאם להחלטה של שר העבודה משנת 2024 תוקם ועדה ציבורית לחיזוק האיתנות הפיננסית של הביטוח הלאומי שתמונה על ידו, אשר מטרתה לגבש תוכנית פיננסית אשר תאפשר לביטוח הלאומי לעמוד בכל התחייבויותיו לציבור המבוטחים. נכון למועד חתימת הדוחות הועדה טרם הוקמה.

במהלך שנת 2025 הוקמו שלוש תתי ועדות בין משרדיות, על מנת לבחון דרכי התמודדות עם גידול בתשלומי קצבאות. ועדת בנושא קצבת סיעוד, ועדה בנושא קצבאות ילד נכה ואוטיזם וועדה בנושא אלרגיה. בתקופה הקרובה הן אמורות למסור את המלצותיהן.

בנובמבר 2025, פנה מ"מ מנכ"ל הביטוח הלאומי לשר האוצר לכינוס ועדה בין משרדית לבחינת איתנות הפיננסית של הביטוח הלאומי.

ג. השפעת מלחמת "התקומה"

ביום 7 באוקטובר 2023 בעקבות מתקפת פתע על ישראל והמצב הביטחוני, הכריזה ממשלת ישראל על מלחמת "התקומה".

כתוצאה מכך נקבעו הגבלות שונות ובכללן אזורים בהם קיימות הגבלות על תנועת אזרחים, הגבלה על התכנסויות, שינויים בפעילות מערכת החינוך בישובים רבים, פינוי ישובים סמוכים לגבולה הצפוני של המדינה ובאזור עוטף עזה, גיוס אזרחים רבים לשירות מילואים ועוד.

במהלך שנת 2024 העצימה המלחמה בחזית הצפונית ולקראת סוף חודש נובמבר 2024 הושגה הסדרה בחזית זו. בחזית הדרום נמשכה המלחמה גם בשנת 2025. במהלך יוני 2025 הורחבה המלחמה לזירה נוספת, עת פתחה מדינת ישראל בעימות ישיר מול אירן במסגרת מבצע "עם כלביא". באוקטובר 2025 הושגה הפסקת אש בין ישראל לחמאס ברצועת עזה ושוחררו כל החטופים החיים והחללים.

למלחמת "התקומה", להתקפות על ישראל ולפעולות שנקטה ממשלת ישראל השפעות ישירות ועקיפות על תקציב ופעילות הביטוח הלאומי אשר עשויות להיות משמעותיות.

בהיבט הפעילות של הביטוח הלאומי, במלחמת "התקומה" העניק הביטוח הלאומי מענה לנפגעים הרבים, בני משפחותיהם וכן לכלל המבוטחים שמצב החירום השפיע עליהם באמצעות קידום תיקוני חקיקה. רוב תיקוני החקיקה שנקבעו היו בשנת 2024, אך חלקם הוארכו והיו להם השלכות במהלך שנת 2025.

באורים לדוחות הכספיים

באור 1 – כללי (המשך)

ג. השפעת מלחמת "התקומה" (המשך)

להלן פירוט ההשפעות העיקריות על פעילות הביטוח הלאומי כתוצאה ממלחמת "התקומה" לשנת 2025 כולל פעילויות ייעודיות שבוצעו והשפעתן על הדוחות הכספיים לשנת 2025:

1. ביום 7 באפריל 2024 נחתם הסכם בין הביטוח הלאומי וממשלת ישראל בדבר מתן מענק חזרה ומענק חד פעמי לתושבים שפנו או רוענו מבתיים במסגרת מלחמת "התקומה" ואשר אין מניעה ביטחונית שישבו ליישוביהם. בהמשך לכך, ביום 20 באפריל 2025 אושר מתווה נוסף, לפיו ובהתאם למועד חזרתם של תושבי הצפון המפונים לביתם עם סיום המניעה הביטחונית, יינתן מענק חד-פעמי. ראה באור ג.8.

2. ביום 3 בפברואר 2025 עוגנו בהסכם בין הביטוח הלאומי לבין משרד האוצר, המלצות הוועדה הציבורית (ועדת כהן) לעניין מתן מענים נוספים לנפגעי אירועי מתקפת 7 באוקטובר 2023. בהתאם להסכם, נקבעה זכאות למענק חד-פעמי וכן, בהתקיים תנאים מסוימים, לסל שיקום, עבור יחידים שנכחו ביום האירוע במסיבות או ביישובי הדרום, וכן עבור תושבי יישובים אשר נפגעו באופן מהותי מהאירועים. בנוסף, נקבעה זכאות כאמור גם לבני משפחות של נספים, לרבות בני משפחות של חטופים. ראה באור ג.8.

3. במסגרת חוק התוכנית לסיוע כלכלי (הוראת שעה - חרבות ברזל), התשפ"ד 2023, נקבעו התאמות בחוק הביטוח הלאומי ובחוק מענק הסתגלות מיוחד לבני 67 ומעלה בנושא אבטלה. תוקפו של התיקון פקע ביום 31 בדצמבר 2023 והוארך שוב עד ליום 31 בדצמבר 2024. בעקבות מלחמת "עם כלביא", ביום 23 ביולי 2025 נקבעו בחוק הקלות לזכאות לדמי אבטלה ומענק לבני 67 ומעלה. ראה באור ג.8.

4. ביום 31 ביולי 2024 נחתם הסכם בין הביטוח הלאומי לבין מדינת ישראל, בדבר מתן מענק לתמרוץ תעסוקה בענף הבניין, וזאת על רקע המחסור בכוח אדם בענף בעקבות אירועי מלחמת "התקומה". ראה באור ג.8.

5. ביום 29 בנובמבר 2023 נחתם הסכם בדבר מענקי עידוד והמשך תעסוקה - מלחמת "חרבות ברזל". תוקפן של ההנחיות הוארך ביום 10 בפברואר 2025 עד ליום 29 במאי 2025 ועבור 12 ישובים בוצעה הארכה נוספת עד ליום 31 ביולי 2025. ראה באור ג.8.

תיקוני החקיקה וההסכמים המפורטים לעיל לרבות השתתפות בהוצאות מינהל מומנו על ידי משרד האוצר ומשרד הביטחון.

בשלב הנוכחי, בשל מגבלות הנובעות מהמצב הביטחוני ולאור חוסר הוודאות לגבי המשך המלחמה והשפעתה על הכלכלה בכלל ועל פעילות הביטוח הלאומי בפרט, אין באפשרות הביטוח הלאומי להעריך את ההשפעה הכספית, למעט סעיפים ספציפיים שניתן בהם גילוי.

ככל שהמלחמה תימשך ו/או תסלים לחזיתות נוספות, עשויות להיות לכך השפעות נוספות על פעילות הביטוח הלאומי.

בקשר למבצע "שאגת הארי" ראה באור 30 - אירועים לאחר תאריך הדיווח.

באורים לדוחות הכספיים

באור 1 – כללי (המשך)

ד. הגדרות

- הביטוח הלאומי
- המוסד לביטוח לאומי.
- החוק
- חוק הביטוח הלאומי (נוסח משולב), התשנ"ה - 1995.
- מטבע הדיווח
- הוא המטבע המשמש בהצגת הדוחות הכספיים.
- מדד
- מדד המחירים לצרכן המתפרסם על ידי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.
- צדדים קשורים
- כמשמעותם בתקן חשבונאות ממשלתי מספר 20.
- אנשי מפתח בהנהלה
- כמשמעותם בתקן חשבונאות ממשלתי מספר 20.
- שווי הוגן
- הסכום שבו ניתן להחליף נכס, או לסלק התחייבות, בעסקה בין קונה מרצון לבין מוכר מרצון שאינם קשורים, הפועלים בצורה מושכלת.

ה. הצגה מחדש של דוחות כספיים לתקופות דיווח קודמות

הצגה מחדש בגין קרן ילדים

במהלך שנת 2025 בחנה הנהלת הביטוח הלאומי את הרכב הגמלאות הכלולות בקרנות הביטוח כאמור בביאור 2.א.(3).ד. להלן. לאחר בחינה חוזרת של הדברים, מסקנת הנהלת הביטוח הלאומי הינה כי יש לכלול בקרנות הביטוח גם אומדן התחייבות בגין ענף הילדים, מאחר וגם הוא משלם קצבאות לזמן ארוך. בהתאם לכך, התאים הביטוח הלאומי את מספרי ההשוואה בדרך של הצגה מחדש כמפורט להלן:

השפעת ההצגה מחדש על סעיפי הדוח על המצב הכספי -

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2024			קרנות הביטוח גרעון בהון
כפי שדווח בעבר	השפעת ההצגה מחדש	כמדווח בדוחות כספיים אלה	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
1,100,220,900	74,982,400	1,175,203,300	
(810,222,538)	(74,982,400)	(885,204,938)	

השפעת ההצגה מחדש על סעיפי הדוח על הביצוע הכספי -

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2024			גידול בקרנות הביטוח עודף (גרעון) לשנה
כפי שדווח בעבר	השפעת ההצגה מחדש	כמדווח בדוחות כספיים אלה	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
96,042,400	(2,093,400)	93,949,000	
(96,084,370)	2,093,400	(93,990,970)	

השפעת ההצגה מחדש על יתרת הפתיחה של ההון ליום 1 בינואר 2024:

הון אלפי ש"ח
(714,383,343)
(77,075,800)
(791,459,143)

יתרה ליום 1 בינואר 2024
השפעת שינויים בגין שינוי המדידה בתקופת קודמות
יתרה ליום 1 בינואר 2024 לאחר הצגה מחדש

באורים לדוחות הכספיים

באור 2 – עיקרי המדיניות החשבונאית

א. בסיס עריכת הדוחות הכספיים

(1) הצהרה לגבי יישום תקני חשבונאות ממשלתיים

הדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לתקני חשבונאות ממשלתיים ובכפוף למדיניות מינהלת הביטוח הלאומי כמפורט להלן. תקנים אלה מפורסמים על ידי המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות ממשלתית ומבוססים על תקני חשבונאות בינלאומיים למגזר הציבורי (IPSAS) המפורסמים על ידי הוועדה הבינלאומית לתקני חשבונאות למגזר הציבורי (IPSASB). הביטוח הלאומי מאמץ את הוראות התכ"ס בהתאם לשינויים המחייבים.

הדוחות הכספיים אושרו לפרסום על ידי מינהלת הביטוח הלאומי ביום 24 במאי 2026.

(2) בסיסי המדידה ששימשו בעריכת הדוחות הכספיים

הדוחות הכספיים נערכו על בסיס העלות ההיסטורית, למעט נכסים והתחייבויות שונים המוצגים על בסיס מדידה אחר, כמפורט בבאורים לדוחות הכספיים. עיקרי המדיניות החשבונאית המתוארים להלן, יושמו באופן עקבי ביחס לכל השנים המוצגות, אלא אם צוין אחרת.

(3) שימוש באומדנים ושיקול דעת

בעת הכנתם של הדוחות הכספיים, ערכתם והצגתם על פי כללי החשבונאות המקובלים, נדרשת מינהלת הביטוח הלאומי להשתמש בשיקול דעת, אומדנים והנחות אשר משפיעים על יישום המדיניות החשבונאית ועל סכומים של נכסים והתחייבויות. מעצם טיבם של אומדנים והנחות, התוצאות בפועל עשויות להיות שונות מאומדנים אלה.

בעת גיבושם של אומדנים חשבונאיים המשמשים בהכנת הדוחות הכספיים, נדרשת מינהלת הביטוח הלאומי להניח הנחות באשר לנסיבות ואירועים הכרוכים באי וודאות משמעותית. בשיקול הדעת בקביעת האומדנים, מתבססת ההנהלה על ניסיון העבר, עובדות שונות, גורמים חיצוניים, וכן על הנחות סבירות בהתאם לנסיבות המתאימות לכל אומדן.

האומדנים וההנחות שבבסיסם נסקרים באופן שוטף. שינויים באומדנים חשבונאיים מוכרים בתקופה שבה תוקנו האומדנים ובכל תקופה עתידית מושפעת.

להלן מידע בדבר הנחות שהניח הביטוח הלאומי לגבי העתיד וגורמים עיקריים אחרים לחוסר ודאות בקשר לאומדנים, שקיים סיכון משמעותי שתוצאתם תהייה תיאום מהותי לערכים בספרים של נכסים והתחייבויות במהלך שנת הכספים הבאה:

א. איגרות חוב של ממשלת ישראל -

איגרות החוב מוצגות בהתאם לתזרימי המזומנים המהוונים שינבעו לביטוח הלאומי במהלך חיי איגרות החוב. שיעור ההיוון המשמש בחישוב הינו בהתאם לווקטור ריביות של איגרות חוב תלוש אפס. שינוי בשיעור ההיוון לאור השינוי בווקטור כאמור, עשוי להשפיע על ערכן של איגרות החוב המוצגות בדוחות הכספיים.

ב. יישום מודל הערכה מחדש של רכוש קבוע -

החל משנת 2012 המבנים מוצגים על בסיס שווים ההוגן, כאשר שינויים בשווים ההוגן נזקפים לדוח על השינויים בגרעון בהון. לצורך קביעת השווי ההוגן מתבסס הביטוח הלאומי על הערכות שווי המבוצעות על ידי שמאי מקרקעין חיצוניים בלתי תלויים בעלי ידע, ניסיון ומומחיות נדרשים. הערכות השווי נקבעות לפי שיטות הערכה מקובלת לנכסי נדל"ן. השמאות האחרונה בוצעה בשנת 2022.

באורים לדוחות הכספיים

באור 2-עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

א. בסיס עריכת הדוחות הכספיים (המשך)

(3) שימוש באומדנים ושיקול דעת (המשך)

- ג. התחייבויות בגין זכויות עובדים -
התחייבויות בגין זכויות עובדים מבוססות על מספר רב של נתונים, תוך שימוש בטכניקות הערכה אקטואריות. חישוב ההתחייבויות כרוך בקביעת הנחות, בין השאר לגבי שיעורי ההיוון, שיעורי תשואה צפויים, שיעור עליית השכר, שיעורי תחלופת עובדים והנחות שונות נוספות. קיימת אי-ודאות מהותית בגין הנחות אלו ושינויים בהן עשויים להביא לגידול או קיטון בערכן של ההתחייבויות בספרים. ראה גם באור 15.
- ד. קרנות הביטוח -
קרנות הביטוח מבוססות על אומדני התחייבויות אקטואריות של ענפי הביטוח: אזור ותיק ושארים, נכות כללית, נפגעי עבודה, סיעוד וילדים כלפי מבטחים, שלגביהם נוצרה עילת זכאות לתאריך הדיווח. שינוי בהנחות אקטואריות עשויים להשפיע באופן מהותי על ערכן של ההתחייבויות. ראה גם באור 1. ה. בקשר להצגה מחדש של קרנות הביטוח וכן באור 16.
- ה. הפרשה לתביעות משפטיות והתחייבויות תלויות -
בהסתמך על חוות דעתם של היועצים המשפטיים של הביטוח הלאומי, נקבעים סיכויי תביעות משפטיות שהוגשו כנגד הביטוח הלאומי, במידת האפשר, ועל פיהם נאמד הסכום אותו יש לכלול כהפרשה בדוחות הכספיים. הערכות אלה מתבססות על מיטב שיפוטם המקצועי, בהתחשב בשלב בו מצויים ההליכים וכן על ניסיון העבר. תוצאות התביעות בפועל עלולות להיות שונות מהערכות אלה דבר שעשוי לגרום לביטול או יצירת הפרשה בגין תביעה. ראה גם באור 17 ו-18.

(4) תקופת המחזור התפעולי

תקופת המחזור התפעולי של הביטוח הלאומי הינו שנה. לפיכך, הנכסים השוטפים וההתחייבויות השוטפות כוללים פריטים המיועדים והצפויים להתממש בתקופת המחזור התפעולי העוקבת.

ב. הצמדה

נכסים והתחייבויות הצמודים למדד המחירים לצרכן נכללו לפי המדד המתאים לגבי כל נכס או התחייבות.

פריטים על מדד המחירים לצרכן ושיעורי השינוי בתקופת הדוח:

31 בדצמבר 2023	31 בדצמבר 2024	31 בדצמבר 2025	
105.0	108.4	111.27	מדד המחירים לצרכן - בגין (על בסיס 2022)
105.1	108.7	111.27	מדד המחירים לצרכן - ידוע (על בסיס 2022)
שיעור השינוי באחוזים			
2023	2024	2025	
3.0	3.2	2.6	מדד המחירים לצרכן - בגין
3.3	3.4	2.4	מדד המחירים לצרכן - ידוע

באורים לדוחות הכספיים

באור 2 – עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ג. מזומנים ושווי מזומנים

מזומנים ושווי מזומנים כוללים יתרות מזומנים הניתנים לשימוש מיידי ופיקדונות לפי דרישה. שווי מזומנים כוללים השקעות לזמן קצר אשר משך הזמן ממועד ההפקדה המקורי ועד למועד הפדיון הינו עד 3 חודשים, ברמת נזילות גבוהה אשר ניתנות להמרה בנקל לסכומים ידועים של מזומנים ואשר חשופות לסיכון בלתי משמעותי של שינויים בשווי. שווי מזומנים כוללים, בין היתר, פיקדונות לזמן קצר שהופקדו בבנק ישראל או בבנקים אחרים, אשר מקיימים את הקריטריונים לעיל.

ד. הפרשה לחובות מסופקים

ההפרשה לחובות מסופקים מחושבת בשיעור מסוים מסכום החובות בהתאם לאומדנים המחושבים לפי סוג החוב. השיעור נקבע על בסיס הערכת מנהלת הביטוח הלאומי המתבססת על ניסיון העבר. על פי הערכת מנהלת הביטוח הלאומי ההפרשה משקפת בצורה נאותה את ההפסד הגלום בחובות שגבייתם מוטלת בספק.

ה. הפרשות

הפרשות מוכרות בדוחות הכספיים כאשר מתקיימים התנאים הבאים במצטבר: קיימת לביטוח הלאומי מחויבות קיימת (משפטית או משתמעת) בהווה כתוצאה מאירועי העבר, צפוי שיידרש תזרים שלילי של משאבים המגלמים הטבות כלכליות או פוטנציאל שירות כדי לסלקה וניתן לערוך אומדן מהימן של סכום המחויבות.

הסכום המוכר כהפרשה, הינו האומדן הטוב ביותר של הוצאה הנדרשת לסילוק המחויבות הקיימת במועד הדיווח. כאשר ההשפעה של ערך הזמן הינה מהותית, סכום ההפרשה יימדד לפי הערך הנוכחי של היציאות החזויות לסילוק המחויבות. הערך בספרים של ההפרשה מותאם בכל תקופה על מנת לשקף את חלוף הזמן. סכום התיאום מוכר כהוצאות ריבית. הביטוח הלאומי מכיר בהשבה כאשר, ורק כאשר, קרוב לוודאי שההשבה תתקבל אם הביטוח הלאומי יסלק את המחויבות. ההשבה תטופל כנכס נפרד. הסכום שמוכר בגין ההשבה אינו עולה על סכום ההפרשה.

ו. תביעות משפטיות

הפרשה בגין תביעות מוכרת כאשר מתקיימים התנאים הבאים במצטבר: לביטוח הלאומי קיימת מחויבות משפטית בהווה או מחויבות משתמעת כתוצאה מאירוע שהתרחש בעבר, יותר סביר מאשר לא (more likely than not) כי הביטוח הלאומי יידרש למשאביו הכלכליים לסילוק המחויבות וניתן לאמוד את המחויבות באופן מהימן. כאשר השפעת ערך הזמן מהותית, נמדדת ההפרשה בהתאם לערכה הנוכחי.

ז. איגרות חוב של ממשלת ישראל

איגרות החוב מהוות חלק ממקורות הביטוח הלאומי לכיסוי קרנות הביטוח. בהתאם לכך ובמקביל לבסיס ההערכה של קרנות הביטוח (ראה באורים 9 ו-16) מוצגות איגרות החוב בהתאם לתזרימי המזומנים המהוונים, שינבעו לביטוח הלאומי במהלך תקופת איגרות החוב.

באורים לדוחות הכספיים

באור 2 – עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ח. רכוש קבוע

הכרה ומדידה

רכוש קבוע מוכר לראשונה לפי עלות, לרבות עלויות שניתן ליחסן במישרין לרכישת רכוש קבוע או להקמתו לשם הבאתו למיקום ולמצב הדרושים לצורך הפעלתו באופן שבו התכוונה ההנהלה. עלות נכסים שהוקמו באופן עצמי כוללת את עלות החומרים ושכר עבודה ישיר, וכן כל עלות נוספת שניתן לייחס במישרין להבאת הנכס למיקום ולמצב הדרושים לצורך הפעלתו באופן שבו התכוונה ההנהלה. כאשר נכס מתקבל ללא עלות או בעלות סמלית, עלותו היא שוויו ההוגן במועד קבלתו.

עלות תוכנה שנרכשה, המהווה חלק בלתי נפרד מתפעול הציוד המקושר אליו, מוכרת כחלק מעלות ציוד זה.

עלות הנכסים אשר במימון רכישתם השתתפו גורמי חוץ מוצגת לאחר ניכוי סכום ההשתתפות.

חלקי חילוף, ציוד עזר וציוד גיבוי מסווגים כרכוש קבוע כאשר הם עומדים בהגדרת רכוש קבוע בהתאם לתקן חשבונאות ממשלתי 17, אחרת הם מסווגים כמלאי.

כאשר לחלקי רכוש קבוע משמעותיים (לרבות עלויות של בדיקות תקופתיות משמעותיות) יש אורך חיים שונה, הם מטופלים כפריטים נפרדים של הרכוש הקבוע.

בתקופות שלאחר ההכרה הראשונה פריטי רכוש קבוע נמדדים לפי עלותם בניכוי פחת שנצבר ובניכוי הפסדים מירידת ערך שנצברו.

החל משנת 2012 המבנים מוצגים לפי מודל הערכה מחדש (שווי הוגן במועד ההערכה מחדש), בניכוי פחת שנצבר לאחר מכן ובניכוי הפסדים מירידת ערך שנצברו לאחר מכן.

במהלך שנת 2022 נערכה הערכת שווי לעדכון מבני הביטוח הלאומי, אשר הסתכמה בכ-717 מיליוני ש"ח ונזקפה ישירות לקרן הערכה מחדש, בדוח על השינויים בגרעון בהון.

הערכות השווי של המבנים בשנת 2022 נעשו על ידי מערכי שווי מקצועיים בלתי תלויים. העלייה בערך המבנים כתוצאה מהערכה מחדש, נזקפה ישירות לקרן הערכה מחדש, בדוח על השינויים בגרעון בהון. קרן ההערכה מחדש תיזקף לעודפים בעת מימוש הנכסים אליהם היא מתייחסת.

רווח או הפסד הנובע מגריעת פריט רכוש קבוע ייקבע כהפרש בין התמורה נטו מהמימוש, אם קיימת, לבין הערך בספרים של הפריט, וירשם בסעיף הכנסות אחרות או הוצאות אחרות, לפי העניין, בדוח על הביצוע הכספי.

עלויות עוקבות

עלות החלפת חלק מפריט רכוש קבוע ועלויות עוקבות אחרות מוכרת כחלק מהערך בספרים של אותו פריט, אם צפוי כי התועלת הכלכלית העתידית או פוטנציאל השירות הגלומים בפריט תזרום לביטוח הלאומי וכי עלותו ניתנת למדידה באופן מהימן. הערך בספרים של החלק שהוחלף נגרע.

עלויות תחזוקה שוטפות נזקפות לדוח על הביצוע הכספי עם התהוותן.

באורים לדוחות הכספיים

באור 2 – עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ח. רכוש קבוע (המשך)

פחת

פחת הוא הקצאה שיטתית של הסכום בר-פחת של נכס על פני אורך חייו השימושיים. סכום בר פחת הוא העלות של הנכס, או סכום אחר המחליף את העלות, בניכוי ערך השייר שלו.

נכס מופחת כאשר הוא זמין לשימוש, דהיינו כאשר הוא הגיע למיקום ולמצב הדרושים לצורך הפעלתו באופן שבו התכוונה ההנהלה.

פחת נזקף לדוח על הביצוע הכספי (אלא אם נכלל בערך בספרים של נכס אחר), לפי שיטת הקו הישר על פי אומדן אורך החיים השימושי של כל חלק משמעותי מפריטי הרכוש הקבוע, מאחר ושיטה זאת משקפת את דפוס צריכת ההטבות הכלכליות העתידיות או את פוטנציאל השירות הגלומים בנכס. נכסים חכורים בחכירה מימונית, לרבות קרקעות ושיפורים במושכר מופחתים על פני התקופה הקצרה מבין תקופת החכירה או השכירות לבין אורך החיים השימושי של הנכס, אלא אם צפוי באופן סביר שהביטוח הלאומי יקבל בעלות על הנכס בתום תקופת החכירה. קרקעות בבעלות אינן מופחתות.

אומדן אורך החיים השימושיים לתקופה השוטפת ולתקופת ההשוואה הינו כדלקמן:

מבנים	-	50 שנה
שיפורים במושכר	-	10 שנים
מחשבים וציוד היקפי	-	3-5 שנים
ריהוט וציוד משרדי	-	כ- 16 שנה
כלי רכב	-	כ- 6 שנים

האומדנים בדבר שיטת הפחת, אורך החיים השימושי וערך השייר נבחנים מחדש בכל שנת דיווח. שינויים, ככל שישנם, מטופלים כשינוי אומדן חשבונאי.

ט. נכסים בלתי מוחשיים - עלויות פיתוח תוכנה

נכס בלתי מוחשי הינו נכס לא כספי, הניתן לזיהוי וחסר מהות פיזית. נכס ניתן לזיהוי אם הוא ניתן להפרדה או שנובע מהסדרים מחייבים (לרבות זכויות חוזיות או זכויות משפטיות אחרות), וזאת מבלי להתחשב אם זכויות אלה ניתנות להעברה או ניתנות להפרדה מהישות או מזכויות וממחויבויות אחרות.

הכרה לראשונה

נכס בלתי מוחשי שנרכש על ידי הביטוח הלאומי, מוכר לראשונה לפי עלות, לרבות עלויות שניתן ליחסן במישרין להכנת הנכס הבלתי מוחשי לשימוש המיועד. יציאה בגין פריט בלתי מוחשי שהוכרה לראשונה כהוצאה, אינה מוכרת כחלק מהעלות של נכס בלתי מוחשי במועד מאוחר יותר.

מחקר ופיתוח

היציאות הקשורות בפעילויות מחקר המבוצעות במטרה לרכוש ידע והבנה מדעיים או טכניים חדשים, נזקפות לדוח על הביצוע הכספי עם התהוותן.

פעילויות פיתוח קשורות בתוכנית לייצור מוצרים, לרבות פיתוח תוכנות, או תהליכים חדשים או לשיפור משמעותי של מוצרים ופיתוח תוכנות או תהליכים קיימים. עלויות בגין פעילויות פיתוח אלו מוכרות כנכס בלתי מוחשי אם ורק אם: ניתן למדוד באופן מהימן את עלויות הפיתוח; המוצר או התהליך ישימים מבחינה טכנית ומסחרית; צפויה הטבה כלכלית עתידית או פוטנציאל שירות עתידי מהמוצר ולביטוח הלאומי כוונה, יכולת ומקורות מספיקים על מנת להשלים את הפיתוח ולהשתמש בנכס או למכרו.

באורים לדוחות הכספיים

באור 2 – עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ט. נכסים בלתי מוחשיים - עלויות פיתוח תוכנה (המשך)

עלויות שהוכרו כנכס בלתי מוחשי בגין פעילויות הפיתוח כוללות את עלות החומרים, שכר עבודה ישיר, הוצאות תקורה שניתן לייחסן ישירות להכנת הנכס לשימוש המיועד ועלויות אשראי שהונו. עלויות אחרות בגין פעילויות פיתוח נזקפות לדוח על הביצוע הכספי עם התהוותן.

מדידה עוקבת

נכס בלתי מוחשי מוצג לפי עלות בניכוי כל הפחתה שנצברה ובניכוי הפסדים מירידת ערך שנצברו. עלויות עוקבות מוכרות כנכס בלתי מוחשי אך ורק כאשר הן מגדילות את ההטבה הכלכלית העתידית הגלומה בנכס בגינו הן הוצאו, יתר העלויות נזקפות לדוח על הביצוע הכספי עם התהוותן.

הפחתה

סכום בר פחת של נכס בלתי מוחשי בעל אורך חיים שימושיים מוגדר מוקצה באופן שיטתי על פני אורך חייו השימושיים לפי שיטת הקו הישר. הוצאות ההפחתה מוכרות כהוצאות בדוח על הביצוע הכספי, אלא אם הן נכללות בערך בספרים של נכס אחר. מוניטין ונכסים בלתי מוחשיים בעלי אורך חיים בלתי מוגדר אינם מופחתים באופן שיטתי, אלא נבחנים לפחות אחת לשנה לירידת ערך.

נכסים בלתי מוחשיים אשר נוצרים בביטוח הלאומי אינם מופחתים באופן שיטתי כל עוד הם אינם זמינים לשימוש. לפיכך, נכסים בלתי מוחשיים אלו, כגון עלויות פיתוח, נבחנים לירידת ערך לפחות אחת לשנה, עד למועד בו הם הופכים להיות זמינים לשימוש.

אומדן אורך החיים השימושיים לתקופה השוטפת ולתקופת ההשוואה הינו כדלקמן:

תוכנה ופרויקטי מחשוב - 5-15 שנים

האומדנים בדבר שיטת הפחתה, אורך החיים השימושי וערך השייר נבחנים מחדש בכל שנת דיווח. שינויים, ככל שישנם, מטופלים כשינוי אומדן חשבונאי. הביטוח הלאומי בוחן את אומדן אורך החיים השימושי של נכס בלתי מוחשי שאינו מופחת לפחות מדי שנה על מנת לקבוע האם האירועים והנסיבות ממשיכים לתמוך בקביעה כי לנכס הבלתי מוחשי אורך חיים בלתי מוגדר.

י. זכאים לגמלה

הזכאויות לגמלה למבוטחים מחושבות על ידי אקטואר הביטוח הלאומי עבור תביעות שהוגשו בגין שנת הדוח ובגין השנים הקודמות לה וטרם שולמו עד לתאריך הדוח על המצב הכספי, וכן עבור אומדן תביעות שטרם הוגשו אולם תיווצר בגינם זכאות לתקופה שלפני תאריך הדוח על המצב הכספי. הזכאויות לגמלה חושבו בגין קצבאות המשולמות לפי חוק הביטוח הלאומי בלבד.

באורים לדוחות הכספיים

באור 2 – עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

יא. תמיכות, העברות והקצבות

תמיכות הן הטבות לרווחת הציבור המסופקות על ידי הביטוח הלאומי, שעבורן הוא אינו מקבל תמורה ישירה ממקבלי אותן הטבות, השווה בקירוב לערכם והשירותים שסופקו.

תמיכות המקיימות את התנאים שלהלן, מוכרות כהוצאות במהלך תקופת הדיווח:

1. התקיימו תנאי הזכאות לקבלת התמיכה במהלך תקופת הדיווח.
2. סכום ההוצאה ניתן למדידה באופן מהימן.

תמיכות נרשמות כהתחייבות בדוחות הכספיים בתקופה בה התרחשו אירועים שיצרו את התמיכה, כל עוד מתקיימים כל אלה:

1. לביטוח הלאומי יש מחויבות קיימת בגין תמיכה כתוצאה מאירוע מהעבר,
2. צפוי כי יידרש תזרים של משאבים החוצה בגין המחויבות וכן,
3. ניתן לאמוד את סכום התמיכה באופן מהימן.

הסוגים העיקריים של תמיכות הניתנות על ידי הביטוח הלאומי הם:

תמיכות בגין קרנות מיועדות

התחייבויות אלה מתייחסות לפעולות בקרנות באמצעותן מממן הביטוח הלאומי על פי החוק פעולות מיוחדות בתחומים - שירותים לנכים, סיעוד, נפגעי עבודה פעולות מיוחדות ופיתוח שירותים לילדים בסיכון.

ההתחייבויות הן בגין הסכמים שנחתמו עם הביטוח הלאומי ואשר מחייבים אותו בתשלומים העומדים לפרעון לאחר תאריך הדוח על המצב הכספי. השינוי בהתחייבויות נזקף להוצאות תמיכות בדוחות על הביצוע הכספי.

יב. התחייבויות בגין זכויות עובדים בעת פרישה, פדיון ימי מחלה וימי חופשה שטרם נוצלו

התחייבויות הביטוח הלאומי בגין פנסיה תקציבית וצוברת מחושבות תוך שימוש בהערכות אקטואריות על ידי אקטואר הביטוח הלאומי.

החל משנת 2019, רווחים או הפסדים אקטואריים הנובעים ממדידה עוקבת של ההתחייבות האקטוארית בגין פנסיה תקציבית, נזקפים ישירות לדוח על הגרעון בהון.

התחייבויות בשל סיום יחסי עובד מעביד, באשר לעובדים שאינם נכללים בפנסיה תקציבית, מחושבות בהתאם לתנאי העסקה של אותם עובדים.

ההתחייבויות בגין ימי חופשה וימי מחלה שלא נוצלו על ידי העובדים מכוסות על ידי הפרשות בדוחות הכספיים. חלקן של משרד האוצר במימון התחייבויות אלה חושב על פי השיעור הממוצע של השתתפותו בהוצאות המינהל ונרשם במסגרת נכסי הביטוח הלאומי.

באורים לדוחות הכספיים**באור 2 – עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)****יג. קרנות הביטוח**

קרנות הביטוח הן אומדני התחייבויות של ענפי הביטוח לתאריך הדוח על המצב הכספי כלפי אלה מהמבוטחים או תלויים, שלגביהם נוצרה עד ליום הדוח על המצב הכספי עילה לזכאות ואף אם טרם הוגשה בקשה לגמלה.

הקרנות אינן כוללות את התחייבויות הביטוח הלאומי הנובעות מייחולי המבוטחים לגמלאות שב"תהליך הרכישה". מאידך אין הדוח על המצב הכספי כולל בצד הנכסים את ייחולי הביטוח הלאומי להכנסות מדמי ביטוח שהמבוטחים יהיו חייבים בעתיד בעד השנים שלאחר שנת הדוח.

קרנות הביטוח מתייחסות לענפים: אזרח ותיק ושארים, נכות כללית, נפגעי עבודה, סיעוד וילדים המוגדרים על ידי הביטוח הלאומי כענפים ארוכי מועד. אומדן ההתחייבות בגין ענף ילדים חושב והוצג מחדש החל מה 1 בינואר 2024, בדוחות הכספיים לשנת 2025. ראה באור 1.ה. הביטוח הלאומי אינו נוהג לחשב קרנות בענפים שהוגדרו על ידו כקצרי מועד.

קרנות הביטוח נקבעו על בסיס הערכה אקטוארית שנתית המבוצעת על ידי אקטואר הביטוח הלאומי (ראה באור 16).

תקן דיווח כספי למגזר הציבורי מספר 42 - הטבות סוציאליות

בחודש ינואר 2019, פרסם המוסד הבינלאומי לתקני חשבונאות למגזר הציבורי (IPSASB) את תקן דיווח כספי למגזר הציבורי מספר 42 בדבר הטבות סוציאליות - (Social Benefits) (להלן - IPSAS 42 או התקן).

התקן קובע את הטיפול החשבונאי - הכרה, מדידה, הצגה וגילוי של התחייבויות בגין תשלומי הטבות סוציאליות, בהתאם להגדרה בתקן.

התקן כולל שתי גישות להכרה ולמדידת הטבות סוציאליות:

1. גישת האירוע המחייב (Obligating event approach)

בהתאם לגישה זו, שהינה הגישה הכללית בתקן, ישות תכיר בהתחייבות ובהוצאה בגין תוכניות להטבות סוציאליות כאשר:

- א. לישות קיימת מחויבות נוכחית שנובעת מאירוע מהעבר ליציאת משאבים.
- ב. המחויבות יכולה להימדד בדרך שמקיימת את המאפיינים האיכותיים.

בהתאם לגישה זו ההתחייבות וההוצאה יוכרו בגין הזכאות לקבלת התשלום הבא בלבד. כך למשל, בתוכניות בהן משולם סכום חודשי על בסיס עמידה בתנאי הזכאות במועד שחלף, ההתחייבות תייצג את התשלום שהישות צופה לשלם בחודש העוקב בלבד.

הוראות מעבר - על פי גישה זו יישום התקן ייעשה באופן רטרוספקטיבי.

2. גישת חוזה הביטוח (Insurance approach)

בהתאם לגישה זו ישות תכיר בנכסים, התחייבויות, הכנסות והוצאות המתייחסים לתוכניות להטבות סוציאליות, בדרך של הקשה לדרישות של תקנים בינלאומיים ואחרים הדנים בחוזי ביטוח.

ישות רשאית ליישם גישה זו, אך אינה מחויבת, רק כאשר:

- א. התוכנית מיועדת להיות ממומנת במלואה באמצעות הפקדות.
- ב. קיימות ראיות לכך שהישות מנהלת את התוכנית באופן זה למנפיק של חוזי ביטוח, לרבות הערכה של הביצוע הכספי ושל המצב הכספי של התוכנית על בסיס מתמשך.

הוראות מעבר - על פי גישה זו על הישות ליישם את הוראות המעבר בתקנים הבינלאומיים הדנים בחוזי ביטוח.

באורים לדוחות הכספיים

באור 2 – עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

יג. קרנות הביטוח (המשך)

התקן מונה את דרישות הגילוי בכל אחת מהגישות.

נקבע שהתקן ייושם בתקופות שנתיות המתחילות ב-1 בינואר 2022, אולם בעקבות התפרצות נגיף הקורונה נדחה יישום התקן על ידי המוסד הבינלאומי לתקני חשבונאות למגזר הציבורי (IPSASB), לשנת הכספים 2023. אימוץ מוקדם אפשרי.

הביטוח הלאומי בחן את השלכות התקן על הדוחות הכספיים. במסגרת הבחינה כאמור, שקלה מנהלת הביטוח הלאומי את מדיניותה באשר לאופן חישוב הקרנות בכל אחד מענפי הביטוח. לשם כך נעשה מיפוי של הגמלאות השונות והטיפול הנדרש לכל אחת מהן במסגרת תחולת התקן. בהתאם למיפוי הנ"ל צופה הביטוח הלאומי כי ליישום התקן עשויה להיות השפעה מהותית על הדוחות הכספיים ובפרט על הגרעון הנצבר של הביטוח הלאומי העומד ביום 31 בדצמבר 2025 על סך של כ- 990 מיליארדי ש"ח ועל סעיף קרנות הביטוח העומד ביום 31 בדצמבר 2025 על סך של כ- 1,283 מיליארדי ש"ח.

המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות ממשלתית נמצא בתהליך בחינה של אימוץ התקן במדינת ישראל. נכון למועד אישור הדוחות הכספיים המוסד הישראלי לתקינה חשבונאית ממשלתית טרם אישר את אימוץ התקן בישראל.

בהתאם לסיכום בין מינהלת הביטוח הלאומי והחשב הכללי באוצר, הביטוח הלאומי ממשיך ליישם את המדיניות הקיימת (כמפורט לעיל) עד לקבלת החלטה בנושא.

יד. פעילות עבור אחרים

דמי ביטוח בריאות -

ב-1 בינואר 1995 נכנס לתוקף חוק ביטוח בריאות ממלכתי. ממועד תחולת החוק מנועות קופות החולים לגבות דמי ביטוח לכיסוי סל הבריאות. על פי סעיף 15 לחוק הבריאות גובה הביטוח הלאומי מהמבוטחים דמי ביטוח בריאות בדרך שבה הוא גובה דמי ביטוח לאומי מהעובדים השכירים והלא שכירים, ואילו ממקבלי הגמלאות גובה הביטוח הלאומי את דמי ביטוח הבריאות ישירות מהקצבה. כמו כן, השלמת מימון סל הבריאות מועברת אף היא ממשרד הבריאות לביטוח הלאומי. הביטוח הלאומי מחלק את כספי דמי ביטוח הבריאות שגבה יחד עם כספי השלמת הסל לקופות החולים על פי נוסחת הקפיטציה שנקבעה בחוק הבריאות.

גמלאות מכוח סעיף 9 לחוק, הסכמים וחוקים שונים -

הביטוח הלאומי מבצע תשלומי גמלאות שאינן נכללות בחוק הביטוח הלאומי. תשלומים אלו ממומנים על ידי משרד האוצר ומשרד הביטחון.

פעילות עבור אחרים מוצגת בדוחות הכספיים על בסיס מזומן בהתאם לתשלומים שבוצעו בפועל בשנת הדוח ולא על בסיס מצטבר, מאחר ופעילות זו אינה נכללת בחוק הביטוח הלאומי. ראה גם באור 8.ב.

טו. הכרה בהכנסות מעסקאות שאינן חליפין

עסקאות שאינן חליפין הן עסקאות שאינן כוללות חליפין של ערכים, השווים קירוב זה לזה, בין הצדדים לעסקה.

הכנסות מעסקאות שאינן חליפין כוללות את סוגי ההכנסות הבאות:

(1) מסים - הכנסות מדמי ביטוח

סכומים שהביטוח הלאומי גובה כדמי ביטוח מכוח חוקים ו/או תקנות למעט סכומים שהביטוח הלאומי גובה עבור גורמים אחרים. ההכנסות מדמי ביטוח שהוכרו בדוחות הכספיים אינן כוללות קנסות או עונשים אחרים המוטלים עקב הפרות חוק למעט קנסות וקביעות המוטלים מכוח חוק הביטוח הלאומי. הכנסות בגין דמי ביטוח אשר הוכרו בדוחות הכספיים הינם חובות המס הוודאיים, אשר בגינם קיימת יכולת גבייה.

באורים לדוחות הכספיים

באור 2 – עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

טו. הכרה בהכנסות מעסקאות שאינן חליפין (המשך)

(2) העברות

העברות הינן הכנסות מעסקאות שאינן חליפין, שאינן מסים או תקציב. הכנסות מהעברות כוללות: סיוע מחו"ל שנוצל, תרומות, מתנות, קנסות או עונשים אחרים המוטלים עקב הפרת חוק ועוד.

נכס הנוצר כתוצאה מעסקה שאינה חליפין נמדד בעת ההכרה לראשונה לפי שווי ההוגן במועד הרכישה. הכנסות מעסקאות שאינן חליפין מוכרות בגובה הנכס שהוכר בגין אותה עסקה, בניכוי כל התחייבות שהוכרה. כאשר ההתחייבות מוקטנת במועד מאוחר יותר, בשל התרחשותו של אירוע מס או עקב התקיימותו של תנאי, סכום הקטנת ההתחייבות מוכרת כהכנסות.

בהתאם לכך, הכנסות מעסקאות שאינן חליפין נכללות בדוחות על הביצוע הכספי כמפורט להלן:

(א) מסים - הכנסות דמי ביטוח

(1) הכנסות דמי ביטוח נרשמות על בסיס מצטבר כמפורט להלן:

- הכנסות ממעסיקים בגין עובדים שכירים - על פי דיווחי המעסיקים בהתאם לשכר העובדים.
- כאשר לא התקבל דיווח נרשם החיוב על פי קביעת הביטוח הלאומי.
- הכנסות מלא שכירים - על פי חיובי הביטוח הלאומי בהתאם לשומת המס האחרונה של המבוטח או בהתאם לשיעור המינימלי הקבוע בחוק.

(2) הכנסות דמי ביטוח מוצגות בתוספת שיפוי מהאוצר כמפורט להלן:

- על פי הוראות סעיף 32 (ג) לחוק (בתוקף מיוני 2002), מקציב האוצר לביטוח הלאומי מדי חודש סכומים בשעורים הקבועים בחוק מסך כל התקבולים שגבה הביטוח הלאומי ממעסיקים ומעובדים לא שכירים בחודש שלגביו מחושב התשלום. החל משנת 2003 מתקבל שפוי האוצר רק על פי הוראות סעיף 32 (ג).

(3) דיווחי המעסיקים וחיובי הלא שכירים כוללים דמי ביטוח לאומי ודמי ביטוח בריאות. הכנסות מדמי ביטוח כוללות הכנסות בגין ביטוח לאומי בלבד.

(ב) העברות - השתתפות תקציב המדינה

הכנסות מהשתתפות תקציב המדינה נרשמות על בסיס מצטבר. אופן חישוב הקצבת משרד האוצר הינו כדלהלן:

- (1) בכל ענפי הביטוח -
הקצבה לפי סעיף 32(א) - שיעור הקצבה אחיד, כאחוז מהתקבולים שגבה הביטוח הלאומי בכל ענפי הביטוח כקבוע בלוח י' ומתשלומי משרד האוצר לפי סעיף 32(ג). בשנת 2025 שיעור ההקצבה המשוקלל עמד על 47.07% (בשנת 2024 - 59.81%).
- (2) בענף אימהות -
הקצבה לפי סעיף 32(ג) - משרד האוצר ישפה את הביטוח הלאומי על מלוא ההוצאות שהוציא בגין מענק אשפוז.
- (3) בענפים אחר ותיק ושארם וסיעוד -
על פי סעיף 32(ז), ישפה משרד האוצר את הביטוח הלאומי בעבור גידול באוכלוסיות אחר ותיק ושארם וסיעוד (להלן - "המקדם הדמוגרפי"). על פי המקדם הדמוגרפי, השיפוי יחושב כמכפלה בין הפרש השיעורים בגידול האוכלוסיות לאוכלוסייה הכללית, לבין סך קצבאות אחר ותיק ושארם וסיעוד ששולמו. סכום השיפוי הינו עד לתקרה של 750 מיליון ש"ח בשנה. הסכום מתעדכן אחת לשנה בהתאם לשינוי במדד המחירים לצרכן.

באורים לדוחות הכספיים

באור 2 – עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

טז. הכרה בהכנסות מעסקאות חליפין

(1) הכנסות ממכירת סחורות

הכנסות ממכירת סחורות (כולל מקרקעין ורכבים) במהלך העסקים הרגיל נמדדות על פי השווי ההוגן של התמורה שהתקבלה או התמורה שיש זכאות לקבלה, בניכוי הנחות מסחריות והנחות כמות. במקרים בהם תקופת האשראי היא קצרה ומהווה את האשראי המקובל בענף התמורה העתידית אינה מהוונת.

במקרים בהם תקופת האשראי חורגת מהמקובל בענף, הביטוח הלאומי מכיר בתמורה העתידית כאשר היא מהוונת תוך שימוש בריבית הסיכון של הלקוח. ההפרש בין השווי ההוגן והסכום הנקוב של התמורה העתידית מוכר כהכנסת ריבית על פני תקופת האשראי.

הכנסות ממכירת סחורות (כולל מקרקעין) מוכרות כאשר מתקיימים התנאים הבאים במצטבר: קיימת ראייה משכנעת (בדרך כלל ביצוע של הסכם מכירה) שהסיכונים והתשואות המשמעותיים הועברו לקונה, אין לביטוח הלאומי מעורבות נמשכת עם הסחורה, צפויות הטבות כלכליות או פוטנציאל שירות בגין העסקה וסכומי ההכנסות והעלויות בגין העסקה ניתנים למדידה באופן מהימן.

(2) הכנסות מהספקת שירותים

הכנסות משירותים שהוענקו נזקפות לדוח על הביצוע הכספי באופן יחסי לשלב השלמת העסקה, במועד הדיווח. אומדן שלב ההשלמה מחושב בהתייחס לסקירת העבודה שבוצעה. ההכנסות נמדדות לפי השווי ההוגן של התמורה שהתקבלה או התמורה שיש זכאות לקבלה. לביטוח הלאומי הכנסות מהספקת שירותים לממשלה ולקופות החולים בגין השתתפות גורמים אלו בהוצאות השוטפות של הביטוח הלאומי. ראה ביאור 2.יט. להלן.

(3) הכנסות מריבית

מוכרות לפי שיטת הריבית האפקטיבית.

יז. גמלאות ותשלומים אחרים

גמלאות ותשלומים אחרים כוללים הוצאות על פי החוק בלבד ואינם כוללים גמלאות הממומנות על ידי משרד האוצר על פי סעיף 9 וסעיף 284 לחוק ועל פי חוקים אחרים.

תשלומים בעין כוללים בעיקר תשלומים לספקי שירותי סיעוד, הוצאות בגין שיקום, סיוע משפטי, דמי קבורה, הוצאות ריפוי נפגעי עבודה והסעת יולדות.

תשלומים אחרים על פי חוק כוללים בעיקר הוצאות בגין מפעלים מיוחדים, מחקרים (סעיף 36 לחוק), הקרן לפיתוח שירותים לנכים (סעיף 220 לחוק), פעולות למניעת תאונות (סעיף 36 לחוק), שיפוי שירות התעסוקה (סעיף 30 לחוק), פיתוח שירותי סיעוד (סעיף 237 לחוק), פעולות מיוחדות למניעת תאונות בעבודה (סעיף 149 לחוק) ופיתוח שירותים לילדים בסיכון (סעיף 74 לחוק).

באורים לדוחות הכספיים

באור 2 – עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

יח. הטבות לעובדים

(1) התחייבויות בגין הטבות לעובדים לזמן קצר:

הטבות לעובדים לזמן קצר כוללות משכורות, ימי חופשה, מחלה, הבראה ותשלומי מעביד אחרים ומוכרות כהוצאות עם מתן השירותים. כאשר לביטוח הלאומי קמה מחויבות משפטית או משתמעת, שניתנת לאמידה מהימנה, למתן מענקים לעובדים, הביטוח הלאומי מכיר בהתחייבות זו במועד בה קמה ההתחייבות.

(2) התחייבויות בגין סיום יחסי עובד מעביד, נטו: עבור כל התחייבויות הביטוח הלאומי בשל סיום יחסי עובד מעביד נרשמות התחייבויות מתאימות על פי דין, הסכם, נוהג וציפיות הנהלת הביטוח הלאומי.

יט. הוצאות הנהלה וכלליות

(1) הוצאות הנהלה וכלליות הן הוצאות תפעוליות הכרוכות בביצוע הפעילות השוטפת של הביטוח הלאומי, ונרשמות על בסיס מצטבר.

(2) הממשלה וקופות החולים משתתפות בהוצאות הנהלה וכלליות לפי חלקן היחסי, הנובע מביצוע חוקים שונים בדבר מתן גמלאות ומביצוע חוק ביטוח בריאות ממלכתי התשנ"ד - 1994 (להלן: חוק ביטוח בריאות), כמפורט להלן:

א) על פי הוראות סעיף 9(ב) לחוק נושאת הממשלה בחלק יחסי מהוצאות הנהלה וכלליות כפי שהיו בפועל, הנובעות מביצוע הסכמים בדבר מתן גמלאות בשיעור הקבוע בחוק.

ב) על פי הוראות סעיף 15(ג) לחוק ביטוח בריאות, נושאות קופות החולים בחלק יחסי מהוצאות הנהלה וכלליות בשיעור שנקבע בתקנות ביטוח בריאות ממלכתי (הוצאות הביטוח הלאומי), התשנ"ה - 1995.

השתתפות קופות החולים מוגבלת לתקרה של 0.5% מתקבולי דמי ביטוח בריאות (לא כולל הוצאות שמיוחסות באופן ישיר).

ההוצאות נרשמות במלואן במסגרת ההוצאות בדוח על הביצוע הכספי. השתתפות גורמי החוץ בהוצאות נרשמת כהכנסה מהספקת שירותים. ראה ביאור 2.טז. לעיל.

כ. מגזרים

מגזר הוא פעילות הניתנת להבחנה או קבוצת פעילויות הניתנות להבחנה של הביטוח הלאומי, העשויות להניב הכנסות ובגינן עשויות להתהוות לו הוצאות ואשר התוצאות שלו נסקרות באופן סדיר על ידי מקבלי ההחלטות והמנהלה של הביטוח הלאומי, על מנת לאפשר להם לעמוד באחריותם הניהולית, להעריך את ביצועי העבר של הביטוח הלאומי בהשגת מטרותיו ולקבל החלטות בדבר הקצאת משאבים של הביטוח הלאומי בעתיד.

כא. סיווג מחדש

מספרי השוואה מסוימים סווגו מחדש כדי להתאימם להצגה של השנה הנוכחית.

באורים לדוחות הכספיים

באור 3 – מזומנים ושווי מזומנים

הרכב

31 בדצמבר 2024	31 בדצמבר 2025	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
2,501,552	4,310,062	בבנק ישראל
45,243	23,646	בבנק הדואר
5,360	5,201	בבנקים אחרים
2,552,155	4,338,909	

באור 4 – חייבים בגין עסקאות שאינן חליפין-דמי ביטוח

א. הרכב דמי ביטוח לאומי

31 בדצמבר 2024	31 בדצמבר 2025	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
7,071,324	6,189,875	מעסיקים, נטו (ב. להלן)
(280,932)	(298,844)	מעסיקים פעילים (ג. להלן)
6,790,392	5,891,031	בניכוי הפרשה לחובות מסופקים
520,939	538,151	מעסיקים שאינם פעילים (ד. להלן)
(341,461)	(367,007)	בניכוי הפרשה לחובות מסופקים
179,478	171,144	
6,969,870	6,062,175	סה"כ מעסיקים, נטו
2,971,821	3,526,432	לא שכירים
(921,101)	(1,089,341)	בניכוי הפרשה לחובות מסופקים
2,050,720	2,437,091	סה"כ לא שכירים, נטו
982,879	1,047,758	חוב דמי ביטוח המוסדר על ידי כרטיסי אשראי
173,830	176,322	המחאות לגביה
203	16	חובות דמי ביטוח אחרים
10,177,502	9,723,362	סה"כ חייבים בגין עסקאות שאינן חליפין - דמי ביטוח

ב. יתרות הזכות קוזזו מיתרות החובה. הסכומים כוללים הפרשי הצמדה וקנסות על פיגור בתשלום דמי ביטוח על פי סעיף 364 לחוק.

ג. יתרת חובות המעסיקים הפעילים כוללת הכנסות לקבל של דמי ביטוח לאומי בגין חודש דצמבר 2025 על סך של כ- 5,825 מיליוני ש"ח (שנה קודמת 5,086 מיליוני ש"ח), שנגבו בינואר 2026.

ד. לא כולל חובות דמי ביטוח לאומי בסך של 5 מיליארד ש"ח (שנה קודמת 4.7 מיליארד ש"ח) בגין מעסיקים לא פעילים שהופרשו במלואם לחובות מסופקים.

ה. בהתאם לחוק ביטוח בריאות (בעבר לפי חוק מס מקביל שתוקפו היה עד ליום 31 בדצמבר 1995) גובה הביטוח הלאומי עבור קופות החולים דמי ביטוח בריאות מן המעסיקים והלא שכירים כחלק מדמי הביטוח. סכומים אלה אינם שייכים לביטוח הלאומי והוא מחויב להעבירם לקופות החולים עם הגביה. יתרות חייבים בגין דמי ביטוח בריאות בגין מעסיקים ובגין מבוטחים לא שכירים, הנכללים במערכות הביטוח הלאומי עומדים על כ- 4,097 מיליוני ש"ח (שנה קודמת כ- 2,816 מיליוני ש"ח).

באורים לדוחות הכספיים

באור 5 – חובות הציבור

א. הרכב

31 בדצמבר 2024	31 בדצמבר 2025	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
2,253,120 (1,665,186)	2,510,212 (1,910,200)	חובות הציבור בגין גמלאות (ב. להלן) בניכוי הפרשה לחובות מסופקים
587,934	600,012	
6,653,468 (6,474,371)	6,984,171 (6,795,811)	חובות תאגידים בפירוק (ג. להלן) בניכוי הפרשה לחובות מסופקים
179,097	188,360	
1,337,063	1,345,801	פיצוי מצד שלישי (ד. להלן)
2,104,094	2,134,173	סה"כ חובות הציבור

ב. יתרות החייבים במספר ענפי גמלאות אינן כוללות הפרשי הצמדה אשר נרשמים רק בעת גביית החוב בפועל.

בשנת הדוח הוועדה לבחינת חובות של הביטוח הלאומי ביטלה חובות בסך של כ- 89 מיליוני ש"ח (שנה קודמת כ- 13.7 מיליוני ש"ח), מחובות הציבור, וזאת בהתאם לנוהל בחינת חובות של הביטוח הלאומי.

ג. חוב מעבידים בגין תשלומי שכר עבודה וסוציאליות ששולמו על ידי הביטוח הלאומי לעובדי תאגידים בפירוק.

ד. היתרה משקפת את אומדן הסכומים להם זכאי הביטוח הלאומי על פי סעיף 328 לחוק מחברות ביטוח וגורמים נוספים, בגין גמלאות המשולמות על ידו לזכאים בשל פגיעה בעבודה, תאונות וכדומה. ראה גם באור 13א.

באור 6 – חייבים אחרים

א. הרכב

31 בדצמבר 2024	31 בדצמבר 2025	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
46,176	52,907	מפרעות והלוואות לעובדים (ב)
41,597	78,819	קופות חולים - מס בריאות (ג)
26,624	29,089	הוצאות מראש
29,970	27,572	אחרים
144,367	188,387	

ב. המפרעות לא צמודות, אינן נושאות ריבית ועומדות לפירעון בתקופה של 36-6 חודשים.

באורים לדוחות הכספיים

באור 6 – חייבים אחרים (המשך)

ג. קופות חולים – מס בריאות

ההתחשבות עם קופות החולים מסתיימת מידי שנה עד סוף הרבעון הראשון של השנה העוקבת.

באור 7 – פיקדונות בבנק

פקדונות ב"בנק יהב לעובדי המדינה בע"מ" למתן הלוואות לעובדי הביטוח הלאומי. ההלוואות ניתנות למטרות שיכון ודיוור, רכישת רכב, מימון שכר לימוד ועוד. הריבית על כל סוגי ההלוואות היא בשיעור שנקבע מעת לעת על ידי החשב הכללי. החל מינואר 2009 אין מרווח לבנק יהב תמורת ניהול הפקדון, ביצוע מתן הלוואות וגבייתן.

באור 8 – ממשלת ישראל

א. יתרות לזמן קצר

31 בדצמבר 2024	31 בדצמבר 2025	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
		משרד האוצר
779,263	(160,602)	בגין החזר תשלומי גמלאות ואחרים (ב. להלן)
469,888	525,727	בגין הקצבות האוצר
(4,599)	143,362	בגין שיפוי האוצר
9,967	10,081	בגין סכום מענק לכל אזור
(83,975)	(116,302)	מס הכנסה ניכויים ומע"מ
1,170,544	402,266	סך יתרות לחובת (לזכות) משרד האוצר
208,806	234,191	משרד הביטחון ואחרים (1. להלן)
24,719	32,603	סכומים לקבל
1,404,069	669,060	

1. הביטוח הלאומי מבצע תשלומי גמלאות, שאינן נכללות בחוק הביטוח הלאומי. תשלומים אלה מתבצעים על פי חוקים והסכמים שונים.
- על פי סעיף 9 לחוק הביטוח הלאומי, תשלומים אלה ממומנים על ידי משרד האוצר ומשרד הבטחון. החזרי תשלומי הגמלאות כוללים השתתפות משרד האוצר בהוצאות הנהלה וכלליות בסך של כ – 543 מיליוני ש"ח (שנה קודמת 451 מיליוני ש"ח).
- גמלאות אלה אינן נחשבות כגמלאות גבייתיות ועל כן אינן מוצגות בדוחות על הביצוע הכספי כהכנסות. להלן פרוט התשלומים ששולמו עבור משרד האוצר ומשרד הבטחון.

באורים לדוחות הכספיים

באור 8 – ממשלת ישראל (המשך)

ב. תשלומי גמלאות שבמימון משרד האוצר:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2025	2024	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
1,853,869	1,685,062	הבטחת הכנסה
3,474,816	3,496,428	השלמת הכנסה גמלת אזרח ותיק ושאר
1,931,635	1,922,082	גמלאות אזרח ותיק ושאר מיוחדות
1,966,221	2,003,732	קצבת ניידות
2,470,952	3,650,918	נפגעי איבה (1)
567,637	594,054	מענקי לימודים למשפחות חד הוריות
194,666	200,954	פוליו
8,158	-	מענק חלף הגדלת קצבת נכות
536	(80,049)	הקלות באבטלה ומענקי קורונה (2)
37,515	5,831	דמי מזונות
179,487	166,451	פיצויים לנפגעי הקרנות
29,156	35,027	אסירי ציון וחסיד אומות העולם
98,642	109,539	נכות עולים ומונשמים
21,153	26,735	מתנדבים
11,383	10,708	סיעוד לעולים
6,073	6,261	רב עובדי
3,808	4,094	תגמול ליתום עקב אלימות במשפחה
2,748	2,886	נפגעי עירוי דם
1,028	984	שונות
12,859,483	13,841,697	

(1) נפגעי איבה

בשנים 2025 ו-2024 הסכום כולל גם תשלומים בגין מלחמת "התקומה".
ביום 22 באוקטובר 2023 ניתן מענה למשפחות חטופים ונעדרים באמצעות הסכם בין הביטוח הלאומי וממשלת ישראל, במסגרתו נקבע כי הזכויות הקבועות בחוק נפגעי איבה יחולו בשינויים המחויבים על בני משפחה של חטופים ונעדרים - להוציא תושבים זרים [עובדים ותיירים], שענינם הוסדר בהחלטת ממשלה העוסקת בעניין זה.

בעקבות המלחמה חוקק ביום 7 בנובמבר 2023 חוק התגמולים לבני משפחה של חטופים ונעדרים בפעולת איבה, התשפ"ד-2023 [תיקון עקיף (מספר 40) לחוק התגמולים לנפגעי פעולות איבה]. החוק משווה זכויות של בני משפחה של חטופים ונעדרים לגמלאות והטבות כמו בני משפחה של חלל. בנוסף, במסגרת תיקון עקיף לחוק מימון הוצאות משפחות חטופים, שבויים ונעדרים, התשס"ח-2008, נקבעו זכויות של בני משפחה למענקים רבעוניים לצורך קידום המאמצים לשחרור החטופים ואיתור הנעדרים. לאור הימשכות שהות החטופים בשבי ואי יכולתם להשתכר ניתן מענה באמצעות הסכם מיום 17 למרץ 2024 בין ביטוח לאומי וממשלת ישראל שקבע תגמול מיוחד לחטוף או נעדר (ראה גם באור 1.ג.).

אומצו המלצות הוועדה הציבורית (ועדת כהן) לעניין מתן מענים נוספים לנפגעי אירועי מתקפת 7 באוקטובר 2023, במסגרת החלטות ממשלה רלוונטיות. יישום ההמלצות עוגן בהסכם בין הביטוח הלאומי לבין משרד האוצר, אשר נחתם ביום 3 בפברואר 2025. בהתאם להסכם, נקבעה זכאות למענק חד-פעמי וכן, בהתקיים תנאים מסוימים, לסל שיקום, עבור יחידים שנכחו ביום האירוע במסיבות או ביישובי הדרום, וכן עבור תושבי יישובים אשר נפגעו באופן מהותי מהאירועים. בנוסף, נקבעה זכאות כאמור גם לבני משפחות של נספים, לרבות בני משפחות של חטופים, הכול בהתאם לתנאי הזכאות ולתקופות שנקבעו בהחלטות הממשלה.

באורים לדוחות הכספיים

באור 8 – ממשלת ישראל (המשך)

ב. תשלומי גמלאות שבמימון משרד האוצר (המשך)

(2) תשלומים בגין הקלות באבטלה ומענקי קורונה

התשלומים כוללים מענקים בגין הקלות באבטלה, מענק לבני 67+, מענק אבטלה ממושכת, מענק לכל אזור, הטבות לילדות בתקופת הקורונה, מענק בידוד למעסיקים, מענק חזרה לעבודה ועוד, וכן החזרים בגין מענקים אלו שניתנו בייתר.

תשלומי גמלאות שבמימון משרד הביטחון:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	
2025	2024
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
20,917,464	26,324,271
49,182	39,910
121,216	102,158
4,053	1,473
21,091,915	26,467,812

תגמולי מילואים (1)
אבטלה למשוררי צבא קבע
גמלאות לנפגעי כוחות הביטחון (ועדת גורן)
דמי לידה לחיילות משוחררות

(1) בשנים 2025 ו-2024 הסכום כולל גם תשלומים בגין מלחמת "התקומה".
ביום 9 בנובמבר 2023 במסגרת חוק הביטוח הלאומי (תיקון מס' 238 - הוראת שעה - חרבות ברזל) (תגמולים למשרתים במילואים), התשפ"ד-2023, הוגדל התגמול המזערי למשרתי מילואים בשיעור של 95% מהסכום הבסיסי, לחודש, מחולק בשלושים, קרי: סכום של 300 ש"ח בקירוב לכל יום מילואים [במקום 68% מהסכום הבסיסי לחודש, מחולק בשלושים, שהוא סך של 215 ש"ח בקירוב], ביום 17 בינואר 2024 הוארך הסכום זה עד ליום 31 בדצמבר 2024 ועודכן הסכום המזערי ליום כך שזה יעמוד על סך של 310 ש"ח.

בדצמבר 2025 במסגרת תיקון לפקודת מס הכנסה [נוסח חדש] בוצע תיקון עקיף בחוק הביטוח הלאומי (תיקון מספר 260) אשר עניינו הגדלת שיעור התגמול המזערי למשרתי מילואים. במסגרת תיקון זה נקבע באופן קבוע שיעור "התגמול המזערי" למשרתי מילואים, וזאת בהמשך להוראות שעה שהגדילו את שיעור "התגמול המזערי" בתקופת מלחמת "התקומה" וכן תוך הפיכתו להוראת קבע.

חובות גמלאות נטו (גמלאות שבמימון משרד האוצר):

31 בדצמבר	
2025	2024
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
390,136	404,016
167,968	248,844
229,441	222,904
124,400	123,085
65,760	75,844
18,866	18,564
61,033	50,716
(15,192)	(15,710)
40,402	29,685
1,082,814	1,157,948

הבטחת הכנסה
הקלות אבטלה בגין קורונה
גמלאות אזור ותיק ושארם מיוחדות
השלמת הכנסה אזור ותיק ושארם
דמי מזונות
מענק לכל אזור
קצבת ניידות
מענקי לימודים למשפחות חד הוריות
אחרים

באורים לדוחות הכספיים

באור 8 – ממשלת ישראל (המשך)

ג. תשלומים בגין מענקי מלחמת התקומה ומבצע עם כלביא

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	
2024	2025
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
3,506,441	846,803
376,494	280,898
923,531	223,138
150,076	117,522
695,976	729,945
-	481,290
-	8,224
5,652,518	2,687,820

- מענק אכלוס (1)
 הקלות אבטלה ומענקים לבני 67+ (2)
 מענק עידוד תעסוקה (3)
 מענק חלף אבטלה (4)
 מענק שיבה (5)
 מענק התארגנות (5)
 מענק תמרוץ תעסוקה בענף בניה (6)

(1) מענק אכלוס

ביום 2 בנובמבר 2023 נחתם הסכם בין הביטוח הלאומי וממשלת ישראל בדבר מתן מענק אכלוס עצמאי לתושבים שהתפנו מבתייהם או שיצאו מבתייהם להתרעננות במסגרת מלחמת "התקומה". תושבים אלו זכאים מכוח ההסכם למענק בסך של 200 ש"ח ליום לבגיר ובסך של 100 ש"ח לילד, בהתאם למשך תקופת הזכאות שנקבעה בכל החלטה. ביום 2 באוגוסט 2024 הוארך תוקפו של ההסכם עד ליום 31 בדצמבר 2024, המענק שולם במהלך הרבעון הראשון של שנת 2025.

(2) אבטלה ומענקים לבני 67+

במסגרת חוק התוכנית לסיוע כלכלי (הוראת שעה - חרבות ברזל), התשפ"ד 2023, נקבעו התאמות בחוק הביטוח הלאומי ובחוק מענק הסתגלות מיוחד לבני 67 ומעלה בנושא אבטלה. תוקפו של התיקון פקע ביום 31 בדצמבר 2023 והוארך שוב עד ליום 31 בדצמבר 2024. בעקבות מלחמת "עם כלביא", ביום 23 ביולי 2025 נקבעו בחוק הקלות לזכאות לדמי אבטלה ומענק לבני 67+ בגין התקופה שמיום 13 ביוני 2025 ועד ליום 24 ביוני 2025.

(3) מענק עידוד תעסוקה

ביום 29 בנובמבר 2023 נחתם הסכם בדבר מענקי עידוד והמשך תעסוקה - מלחמת "חרבות ברזל" לפי חוק הביטוח הלאומי. ההסכם כולל מתן שני מענקים לעידוד ותמרוץ תעסוקה. אין כפל מענקים וישולם המענק הגבוה מבין השניים ככל וישנה זכאות לשני המענקים.

(4) מענק חלף אבטלה

ביום 29 בנובמבר 2023 נחתם הסכם בדבר מענקי עידוד והמשך תעסוקה - מלחמת "חרבות ברזל" לפי חוק הביטוח הלאומי. תוקפן של ההנחיות הוארך ביום 10 בפברואר 2025 עד ליום 29 במאי 2025 עם אופציה להארכה עד ליום 31 באוגוסט 2025 ככול שהממשלה תחליט, בוצעה הארכה עד 31 ביולי 2025 עבור 12 ישובים.

(5) מענק שיבה והתארגנות

ביום 7 באפריל 2024 נחתם הסכם בין הביטוח הלאומי וממשלת ישראל בדבר מתן מענק חזרה ומענק חד פעמי לתושבים שפנו או יצאו מבתייהם להתרעננות במסגרת מלחמת "התקומה" ואשר אין מניעה ביטחונית לשוב ליישוביהם. בהמשך לכך, ביום 20 באפריל 2025 אושר מתווה נוסף, לפיו ובהתאם למועד חזרתם של תושבי הצפון המפונים לביתם עם סיום המניעה הביטחונית, יינתנו מענק חד-פעמי, מענק התארגנות ומענק הסתגלות זמני, והכל בהתאם לתנאים, לאזורי הזכאות ולתקופות שנקבעו בהחלטות הממשלה ובהסכמים הרלוונטיים.

באורים לדוחות הכספיים

באור 8 – ממשלת ישראל (המשך)

ג. תשלומים בגין מענקי מלחמת התקומה ומבצע עם כלביא (המשך)

(6) מענק תמרוץ תעסוקה בענף הבניה

ביום 31 ביולי 2024 נחתם הסכם בין הביטוח הלאומי לבין מדינת ישראל, לפי סעיף 9 לחוק הביטוח הלאומי, בדבר מתן מענק לתמרוץ תעסוקה בענף הבניין, וזאת על רקע המחסור בכוח אדם בענף בעקבות אירועי מלחמת "התקומה". מטרת ההסכם הינה עידוד השתלבות עובדים בענף הבנייה, לרבות בתחום השיפוצים, בכפוף לעמידה בתנאי זכאות שנקבעו.

ד. יתרות לזמן ארוך

31 בדצמבר 2024	31 בדצמבר 2025
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
1,209,245	1,277,054

סכומים לקבל

סכומים לקבל בגין חלקו של משרד האוצר בהתחייבויות הביטוח הלאומי לזכויות עובדים בעת פרישה, פדיון ימי מחלה וימי חופשה שטרם נוצלו.

באור 9 – איגרות חוב של ממשלת ישראל

א. בשנת 1980, חתם הביטוח הלאומי הסכם להשקעת העודפים שלו עם ממשלת ישראל, לפיו הביטוח הלאומי ישקיע מידי חודש, את יתרות הכספים באיגרות חוב מסדרות מיוחדות המונפקות עבורו (להלן: האיגרות):

האיגרות המונפקות הן משני סוגים, בתנאים המפורטים להלן. ההשקעה בתקופת הדוח מתחלקת באופן שווה בין שני הסוגים.

האיגרות צמודות למדד המחירים לצרכן ונושאות ריבית צמודה (המשולמת אחת לשישה חודשים).

ב. התנאים

(1) איגרות חוב מסוג "עיבל": איגרת ל-20 שנה הנושאת ריבית צמודה למדד המחירים לצרכן בשיעור שנתי של 5.5% כשמדד הבסיס הוא המדד אשר פורסם בחודש ההשקעה. האיגרת נפרעת ב-12 תשלומים שנתיים החל מהשנה התשיעית.

(2) איגרות חוב בריבית משתנה: איגרת ל-17 שנה הנושאת ריבית צמודה למדד המחירים לצרכן כשמדד הבסיס הוא המדד המתייחס לחודש ההשקעה. האיגרת נפרעת ב-12 תשלומים שנתיים החל מהשנה השישית. הריבית על איגרת זו נקבעת על פי מועד ההנפקה בשיטה שהוסכמה עם משרד האוצר והיא מותאמת לריבית על איגרות חוב, המונפקות על ידי הממשלה באותו חודש (שיעור הריבית הממוצעת משוקללת לשנת 2025 1.95%, שנה קודמת 1.87%).

ג. המודל שיושם לצורך הערכת השווי ההוגן הוא מודל היוון תזרימי המזומנים. איגרות החוב מוצגות בהתאם לתזרימי המזומנים המהווים, שינבעו לביטוח הלאומי במהלך תקופת איגרות החוב.

באורים לדוחות הכספיים

באור 9 – איגרות חוב של ממשלת ישראל (המשך)

ד. ריבית ההיוון - לצורך ביצוע ההיוון נלקח וקטור ריביות של אגרות תלוש אפס (Zero Coupon).

ה. במסגרת מתווה לחיזוק האיתנות הפיננסית של המוסד לביטוח לאומי ועצמאות תפקודו, הודיע הביטוח הלאומי בתאריך 12 בספטמבר 2018 לממשלת ישראל ומשרד האוצר, על אי חידושו של הסכם השקעות העודפים עם ממשלת ישראל, החל מיום 1 בינואר 2019, במטרה לקבל לידי את כספי הביטוח הלאומי ולהשקיע את העודפים המצטברים באופן עצמאי, להלן "הסכם השקעת העודפים".

בהתאם לבקשת משרד ראש הממשלה ומשרד האוצר, נחתם ביום 6 בינואר 2019 הסכם בין הביטוח לאומי לבין נציגי הממשלה, לפיו חודש הסכם השקעת העודפים של הביטוח לאומי בכפוף למספר שינויים ובתנאים כדלקמן:

- משרד האוצר התחייב לא להפחית במהלך שנת 2019 את הריבית על איגרות החוב, בגין עודפי הביטוח הלאומי המושקעים בידיו.
- ככל שההוצאות השוטפות וההתחייבויות על פי דין של המוסד לביטוח לאומי לשנת 2019 יעלו על האומדן הצפוי של האמור לשנת 2019, הביטוח הלאומי יהיה רשאי להשתמש בתקבולי האג"ח לצורך כיסויין.

בשנים 2025 ו-2024, השקיע הביטוח הלאומי את סכומי אגרות החוב שנפרעו שלא שימשו למימון שוטף של הפעילות, באגרות חוב חדשות בהתאם לתנאים הקבועים בהסכם הנ"ל.

ו. ההרכב

31 בדצמבר 2024	31 בדצמבר 2025	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
284,982,410	287,137,009	(1) איגרות חוב של ממשלת ישראל לפי השווי ההוגן
(27,318,700)	(27,286,161)	בניכוי - חלות שוטפת
<u>257,663,710</u>	<u>259,850,848</u>	

		(2) איגרות חוב של ממשלת ישראל לפי העלות המותאמת
143,979,073	144,828,066	"עיבלי"
113,901,417	113,117,586	איגרת חוב החל מ- 1.4.00
257,880,490	257,945,652	
(20,784,833)	(20,763,783)	בניכוי - חלות שוטפת
<u>237,095,657</u>	<u>237,181,869</u>	

ז. פירעונות

2025	
אלפי ש"ח	
20,763,783	שנת 2026 – חלות שוטפת *
19,805,799	שנת 2027
20,451,100	שנת 2028
19,578,427	שנת 2029
<u>177,346,543</u>	שנים 2030-2044
<u>257,945,652</u>	

* כולל ריבית שנצברה ליום 31 בדצמבר 2025 בסך 1,638 מיליוני ש"ח (31 בדצמבר 2024 - 1,621 מיליוני ש"ח).

באורים לדוחות הכספיים

באור 10 - רכוש קבוע

א. הרכב:

סך הכל	רהוט וציוד משדדי	כלי רכב	מחשבים וציוד היקפי	שיפורים במושכר	קרקע ובניינים
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
2,586,942	197,883	33,362	500,672	76,107	1,778,918
210,437	22,145	10,011	51,689	-	126,592
(5,972)	-	(5,972)	-	-	-
2,791,407	220,028	37,401	552,361	76,107	1,905,510
633,943	120,058	6,832	379,721	45,237	82,095
112,713	11,614	6,030	39,092	4,063	51,914
(4,518)	-	(4,518)	-	-	-
742,138	131,672	8,344	418,813	49,300	134,009
2,049,269	88,356	29,057	133,548	26,807	1,771,501
1,952,999	77,825	26,530	120,951	30,870	1,696,823

עלות וערך הוגן

ליום 1 בינואר 2025
תוספות השנה
גרועות השנה

יתרה ליום 31 בדצמבר 2025

פחת שניצבר

ליום 1 בינואר 2025
תוספות השנה
גרועות השנה

יתרה ליום 31 בדצמבר 2025

עלות מופחתת ליום 31 בדצמבר 2025

עלות מופחתת ליום 31 בדצמבר 2024

באורים לדוחות הכספיים

באור 10 – רכוש קבוע (המשך)

ב. הערכה מחדש של קרקע ומבנים

כאמור בבאור 2.ח. לעיל, החל משנת 2012 מציג הביטוח הלאומי את הקרקע והמבנים לפי מודל הערכה מחדש.

בסוף שנת 2022 נערכו הערכות שווי מעודכנות לקרקעות ולבניינים של הביטוח הלאומי. הביטוח הלאומי התקשר עם שמאי מקרקעין שהינם מעריכי שווי מקצועיים בלתי תלויים, על מנת לקבוע את השווי ההוגן של הקרקעות והמבנים שבבעלותו. השווי ההוגן נקבע בהתייחס לראיות מבוססות שוק. יום ההערכה מחדש היה 31 בדצמבר 2022. עדכון שווי הנכסים הסתכם בכ-717 מיליוני ש"ח ונזקף ישירות לקרן הערכה מחדש, בדוח על השינויים בגרעון בהון. להערכת הנהלת הביטוח הלאומי, עד לתאריך הדוח על המצב הכספי, לא חל שינוי מהותי בהערכות השווי של המקרקעין.

ג. זכויות הביטוח הלאומי בקרקע ובבניינים הינן כדלקמן:

31 בדצמבר 2024	31 בדצמבר 2025	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
981,488	940,224	רישום זכויות בטאבו בבעלות / בחכירה על שם הביטוח הלאומי
715,335	831,277	ללא רישום בטאבו על שם הביטוח הלאומי (ד. ו-ה. להלן)
1,696,823	1,771,501	

ד. זכויות הבעלות במקרקעין טרם נרשמו על שם הביטוח הלאומי בטאבו והן רשומות על שם צד ג', אולם כלולה בהן הערת אזהרה לטובת הביטוח הלאומי, זאת מאחר וטרם הוסדרו הליכי הרישום בין הביטוח הלאומי וצד ג' בלשכת רישום המקרקעין.

ה. זכויות החכירה במקרקעין טרם נרשמו על שם הביטוח הלאומי בטאבו, והן רשומות ברשות מקרקעי ישראל והתקבל אישור זכויות מרשות מקרקעי ישראל בגינן.

ו. שיפורים במושכר, מחשבים וציוד היקפי, כלי רכב, רהוט וציוד משרדי מוצגים בניכוי החלק שמומן על ידי משרד האוצר וקופות החולים שעלותו המופחתת מסתכמת בכ- 51 מיליוני ש"ח.

באורים לדוחות הכספיים

באור 11 – נכסים בלתי מוחשיים – עלויות פיתוח תוכנה

א. הרכב

סך הכל אלפי ש"ח	נכסים בהקמה		תוכנה ופריקטי מחשוב אלפי ש"ח
	פרויקטים אחרים (ג) אלפי ש"ח	פרויקט תבל (ב) אלפי ש"ח	

עלות

1,897,036	9,898	373,539	1,513,599	ליום 1 בינואר 2025
-	-	(72,501)	72,501	נכסים בהקמה שהחלו לפעול
166,370	7,022	76,743	82,605	תוספות השנה
2,063,406	16,920	377,781	1,668,705	ליום 31 בדצמבר 2025

הפחתות

1,062,253	-	-	1,062,253	ליום 1 בינואר 2025
82,148	-	-	82,148	תוספות השנה
1,144,401	-	-	1,144,401	ליום 31 בדצמבר 2025

נכסים בלתי מוחשיים, נטו
ליום 31 בדצמבר 2025

919,005	16,920	377,781	524,304
834,783	9,898	373,539	451,346

נכסים בלתי מוחשיים, נטו
ליום 31 בדצמבר 2024

ב. פרויקט תבל

פרויקט תבל החל בשנת 2010. הפרויקט כולל הקמה של תשתיות טכנולוגיות ויישומיות חדשות, והוא מיועד לשרת את תהליכי העבודה הרבים והמגוונים המתבצעים בביטוח הלאומי, תוך דגש על שיפור משמעותי בחוויית הלקוח.

לאור ההיקפים הכספיים המשמעותיים שהושקעו בפרויקט ודחייה במועדי העלייה לאוויר של חלק מהמודלים, בשנת 2017 נעשתה בחינה מקיפה של העקרונות ושל הכלים שפותחו. לאחר בחינה זו נתקבלו החלטות לעניין תיחום הפרויקט ומימוש ההשקעות שנעשו ועוד יעשו, כל זאת תוך חיזוק ושיפור הבקורות והפיקוח השוטף על התכולות שמתקבלות, על לוחות הזמנים שנקבעו ועל ההוצאה התקציבית שאושרה.

במהלך 2018-2021 נפרסה מערכת נכות כללית ושירותים מיוחדים בכל סניפי הביטוח הלאומי, עבור תביעות חדשות בענף, וכן הופעלה ונפרסה בכל הארץ מערכת ועדות פטור ממס.

ביולי 2023 עלתה לאוויר מערכת גמלת ילד נכה ובשנת 2024 הוטמעה בכל הסניפים. בשנת 2024 פותח מקצה לקצה תהליך וועדות רפואיות לכל התחומים (נכות, שירותים מיוחדים, ילד נכה, נפגעי איבה, פטור ממס, נפגעי עבודה) וכן עלה לאוויר מודול החזר הוצאות טיפולים משלימים לנפגעי איבה.

בשנת 2025 עלו לאוויר מערכת שיקום – כל המודלים עבור נפגעי איבה (כ-160 הטבות), מערכת נפגעי איבה – מודל החזר הוצאות תרופות וקנאביס וטיפול בנפש אחת וכן ממשקים מול משרד הביטחון.

במהלך שנת 2025 הושלמה הסבת כלל תיקי הלקוחות הקיימים בענפי נכות כללית ושירותים מיוחדים (שר"מ) למערכת תבל.

באורים לדוחות הכספיים

באור 11 – נכסים בלתי מוחשיים – עלויות פיתוח תוכנה (המשך)

ב. פרויקט תבל (המשך)

כמו כן במהלך שנת 2025 הושלמה הסבת כ-96% מכלל תיקי הלקוחות הקיימים בענף ילד נכה ושירותים מיוחדים (שר"מ) למערכת תבל.

הפרויקט מתקדם בהתאם ללוחות הזמנים והתיחום שהוגדר, בהתאם לכך הישימות להשלמת התכולה שהוגדרה היא גבוהה. הפרויקט מתקצב עד סוף שנת 2026.

החל משנת 2020 הביטוח הלאומי מפחית את המערכות הזמינות לשימוש. אומדן אורך החיים השימושיים נקבע ל-15 שנים בהתאם להערכות מנהלת הביטוח הלאומי.

ג. הסכומים כוללים השקעה בפרויקט הילה - מעבר למחשוב ענן ובפרויקט המעבר לתוכנת SAP) ERP פיננסי).

ד. העלויות מוצגות בניכוי החלק שמומן על ידי משרד האוצר וקופות החולים שעלותן המופחתת מסתכמת בכ-197 מיליוני ש"ח.

באור 12 – זכאים לגמלה

א. הרכב

31 בדצמבר 2024	31 בדצמבר 2025
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
1,867,700	1,922,400
1,276,000	1,512,900
1,339,500	1,268,600
1,203,100	995,700
843,700	772,200
577,100	568,900
501,600	518,900
59,300	53,300
6,400	6,300
7,674,400	7,619,200

זכאויות לגמלה לפי ענפים

נפגעי עבודה
סיעוד
נכות כללית
פשיטת רגל
אבטלה
אזרח ותיק ושארם
אמהות
ילדים
נפגעי תאונות

ב. הזכאויות לגמלה מחושבות עבור תביעות שהוגשו בגין שנת הדוח והשנים הקודמות לה, אשר טרם שולמו עד לתאריך הדוח על המצב הכספי, וכן עבור אומדן תביעות שטרם הוגשו אולם תיווצר בגין זכאות לתקופה שלפני תאריך הדוח על המצב הכספי.

ג. החישובים והאומדנים נקבעו על בסיס הערכה אקטוארית שנתית המבוצעת על ידי אקטואר הביטוח הלאומי, על בסיס הנחות יסוד כפי שנקבעו על ידי מינהלת הביטוח הלאומי.

ד. הזכאויות חושבו לקצבאות המשולמות על פי החוק בלבד ואינם כוללים גמלאות הממומנות על ידי משרד האוצר על פי סעיף 9 וסעיף 284 לחוק ועל פי חוקים אחרים.

הזכאויות מחושבות בהתבסס על הנתונים, השיטה וההנחות כמתואר להלן:

ה. בסיסים לעריכת החישובים

נתונים על תשלומי הגמלאות - בעיקר תשלומי גמלאות אשר שולמו בשנת הדוח עבור זכאות בגין שנת הדוח ובגין שנים שקדמו לה.

ו. השיטה

הזכאויות חושבו בהתאם לשיטת "המשולש" לפיה מחשבים משקלים לשעורי התשלומים הרטרואקטיביים.

באורים לדוחות הכספיים

באור 12 – זכאים לגמלה (המשך)

ז. הנחות יסוד

הערכת ההתחייבות מבוססת על נתונים וחישובים סטטיסטיים של שיעורי התשלומים הרטרואקטיביים שיהיו אחרי תאריך הדוח עבור זכאיות בגין שנת הדוח ובגין שנים שקדמו לה.

באור 13 – זכאים אחרים

הרכב

31 בדצמבר 2024	31 בדצמבר 2025	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
3,623	649	חברות ביטוח - מקדמות בגין פיצוי צד שלישי (א)
88,007	97,251	הפרשה לחופשה
98,795	108,889	עובדים בגין שכר
82,517	104,610	ספקים ונותני שירותים
126,758	122,580	שונים
399,700	433,979	

(א) הסדרת השיבוב בפיצויי תאונות דרכים בחוק

בתיקון לחוק בנובמבר 2021 נקבע כי בכל הקשור לתביעות לפי חוק הפיצויים יחול הסדר התחשבנות כולל שבמסגרתו יועבר מידי שנה מחברות הביטוח, בעד התקופה מיום 1 בינואר 2023 ועד 31 בדצמבר 2024, סכום קבוע לטובת פיצוי בשיעור של 10% מדמי הביטוח הנגבים בענף ביטוח רכב מנועי, ובעד התקופה מיום 1 בינואר 2025 ואילך בשיעור של 10.95% מדמי הביטוח הנגבים מענף ביטוח רכב מנועי.

לגבי תאונות דרכים שהתרחשו לאחר 1 בינואר 2014 ועד ליום 31 בדצמבר 2022 ואשר טרם הוגשה לגביהן תביעה או דרישה לביטוח הלאומי, נחתמו בחודש אוגוסט 2021 הסכמים עם חברות הביטוח המאריכים את תקופת ההתיישנות בשנה נוספת לתביעות לפי סעיף 328 לחוק הביטוח הלאומי בקשר למקרים שאירעו בשנים 2014 עד 2016. בהתאם להסכמים אלו חברות הביטוח נדרשו להעביר מקדמה בסך של כ-1 מיליארד ש"ח על חשבון מקרים שהתרחשו לאחר 1 בינואר 2014 ועד 31 בדצמבר 2022. נכון למועד הדוח הכספי, בגין מקדמה זו נותרה יתרה זניחה, מרבית סכום המקדמה קוזז כנגד דרישות שהוציא המוסד ובהתאם לתנאים המפורטים בהסכמים.

באור 14 – התחייבות בגין קרנות מיועדות

א. הרכב

31 בדצמבר 2024	31 בדצמבר 2025	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
507,475	597,555	קרן פתוח שירותים לנכים
166,368	169,761	קרן קידום תוכניות סיעוד
80,060	83,517	קרן פתוח שירותים לילדים בסיכון
75,256	84,689	קרן מפעלים מיוחדים
16,494	15,490	קרן מנוף לנפגעי עבודה
845,653	951,012	
(326,990)	(289,721)	בניכוי התחייבויות שוטפות
518,663	661,291	

באורים לדוחות הכספיים

באור 14 – התחייבות בגין קרנות מיועדות (המשך)

ב. על פי חוק הביטוח הלאומי, מחויב הביטוח הלאומי לממן באמצעות קרנות פעולות מיוחדות בתחומים: שירותים לנכים, סיעוד, נפגעי עבודה, פעולות מיוחדות ופיתוח שירותים לילדים בסיכון. במסגרת החוק הוגדרו הסכומים המרביים שהביטוח הלאומי יכול להתחייב בהם מדי שנה בגין הפעילות בכל אחת מהקרנות.

באור 15 – התחייבויות בגין זכויות עובדים

א. הרכב

31 בדצמבר 2024	31 בדצמבר 2025
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
224,100	242,900
6,137,000	5,929,200
6,361,100	6,172,100

התחייבות בגין סיום יחסי עובד מעביד (1)
התחייבות בגין פנסיה תקציבית (2)

(1) התחייבות בגין סיום יחסי עובד מעביד:

31 בדצמבר 2024	31 בדצמבר 2025
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
137,100	156,900
87,000	86,000
224,100	242,900

בשל פיצויי פיטורים
בשל ימי מחלה

בהתאם לחוקי העבודה וההסכמים הקיימים, מכוסות רוב התחייבויות הביטוח הלאומי בגין פיצויי פיטורים, על ידי הפקדות שוטפות לקופות הגמל (כהגדרתן בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) התשס"ה-2005, הכוללות את קרנות הפנסיה, קופות הביטוח וקופות הגמל לתגמולים ולפיצויים, להלן "קופות גמל"), מתוקף סעיף 14 לחוק פיצויי פיטורים, התשכ"ג-1963.

סכומי הצבירה בקופות הגמל הינם על שם העובד. קופות הגמל מקבלות על עצמן את חבות הביטוח הלאומי הנובעת מהסכמי העבודה ומשחררות את הביטוח הלאומי מתשלומים נוספים, על החלק הרלוונטי של ההתחייבויות.

(2) התחייבות בגין פנסיה תקציבית:

31 בדצמבר 2024	31 בדצמבר 2025
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
2,038,800	1,752,600
4,098,200	4,176,600
6,137,000	5,929,200

עובדים פעילים
גמלאים מקבלי קצבה

31 בדצמבר 2024	31 בדצמבר 2025
מספר זכאים	מספר זכאים
700	636
2,321	2,346
3,021	2,982

עובדים פעילים
גמלאים ושארים מקבלי קצבה

באורים לדוחות הכספיים

באור 15 – התחייבויות בגין זכויות עובדים (המשך)

א. הרכב (המשך)
(3) התנועה בהתחייבויות:

פנסיה תקציבית	פנסיה צוברת ומחלה	סה"כ
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
יתרה ליום 1 בינואר 2025	6,137,000	224,100
שינוי בגין פיצויי פיטורין, נטו	-	19,800
שינוי בגין הפרשה לפדיון ימי מחלה, נטו	-	(1,000)
עלות שירות שוטף:		
בגין פנסיה	(14,800)	(14,800)
עלות ריבית והצמדה למדד	245,800	245,800
רווחים אקטואריים	(154,600)	(154,600)
תשלום הטבות לגמלאים, שארים ועובדים זכאים אחרים	(284,200)	(284,200)
יתרה ליום 31 בדצמבר 2025	5,929,200	242,900
		6,172,100

ב. התחייבויות בגין סיום עובד מעביד ובגין פנסיה תקציבית

התחייבויות הביטוח הלאומי כוללות את ההתחייבויות הבאות:

- (1) התחייבויות בגין השלמת פיצויי פיטורין לעובדי הביטוח הלאומי שהסדר הפנסיה החל לגביהם אינו הסדר פנסיה תקציבית.
 - (2) התחייבויות לפי חוק שירות המדינה (גמלאות) (נוסח משולב), תש"ל-1970 (להלן "חוק הגמלאות"), מחושבות בהתבסס על הנתונים, השיטה וההנחות כמבואר בסעיף ג' להלן.
- ההתחייבויות שחושבו הן לקבוצות הבאות:
- (א) ההתחייבויות לקצבה עתידית בשל עובד פעיל וכן ההתחייבות לקצבת שארים וקצבה בשל מצב בריאות לקוי בשל עובד כאמור.
 - (ב) ההתחייבויות לקצבה עתידית בשל עובד אשר פרש לקצבה בשל מצב בריאות לקוי וכן ההתחייבויות לקצבת שארים בשל עובד כאמור.
 - (ג) ההתחייבויות לקצבה בשל גמלאי אשר זכאי לקצבת פרישה לפי חוק הגמלאות ופרש מעבודתו עד ליום 31 בדצמבר 2025 וכן ההתחייבויות לקצבת שארים בשל גמלאי כאמור.
 - (ד) ההתחייבויות לקצבאות שארים של עובד או גמלאי שנפטר עד ליום 31 בדצמבר 2025.

ג. בסיסים לעריכת הנתונים

(1) נתונים -

- (א) נתוני שכר ופנסיה - נתוני השכר והפנסיה אשר שימשו להערכת ההתחייבויות לעובדים פעילים וגמלאים בהתאמה, הם בעיקר נתוני המשכורת והקצבאות של חודש דצמבר 2025, בתוספת החלק היחסי של התשלומים השנתיים.

באורים לדוחות הכספיים

באור 15 – התחייבויות בגין זכויות עובדים (המשך)

ג. בסיסים לעריכת הנתונים (המשך)

(1) נתונים – (המשך)

(ב) עובדים שאינם בפנסיה תקציבית - חושבה ההתחייבות להשלמת פיצויים בשיעור של 2.33% מהשכר החודשי לכל שנת עבודה, עבור כל העובדים שאינם בפנסיה תקציבית לכל תקופת העבודה. חישוב ההתחייבות האמורה נעשה מטעמי שמרנות, שכן אין מחויבות להשלמה כאמור בשל נסיבות שונות של סיום עבודה.

(ג) חקיקה בנושא ניכוי תשלומים משכרו של עובד וגיל פרישה - בפרק ט"ז בחוק התוכנית להבראת כלכלת ישראל (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב והמדיניות הכלכלית לשנות הכספים 2003 ו-2004), תשס"ג-2003, נקבע כי לגבי מעביד אשר הסדר הפנסיה החל לגבי עובדים, או חלק מהם, הוא במסלול פנסיה תקציבית, ינכה המעביד תשלומים בשיעור של 2% מהמשכורת הקובעת המשולמת לעובד או לנושא משרה. בחוק גיל פרישה תשס"ד - 2004, נקבע כי גיל פרישת חובה יועלה בהדרגה מגיל 65 לגיל 67 לגברים ולנשים. בהתאם לכך, תוקן חוק הגמלאות, כך שגיל פרישת חובה לעובד מדינה שונה בהתאם לאמור.

(ד) שינוי מנגנון עדכון המשכורת הקובעת - ביום 14 ביולי 2009 התקבל בכנסת חוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום התוכנית הכלכלית לשנים 2009 ו-2010), תשס"ט-2009, אשר כולל תיקוני חקיקה לחוק הגמלאות (להלן: תיקון לחוק הגמלאות). עיקרו של תיקון החקיקה הינו שינוי שיטת עדכון המשכורת הקובעת, כך שהמשכורת כאמור תעודכן אחת לשנה, בהתאם לשיעור עליית מדד המחירים לצרכן שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.

במידה ותחול ירידה במדד המחירים לצרכן בשנה מסוימת, לא תחול ירידה במשכורת הקובעת באותה שנה. אולם, ייווצר "חוב" בגין שיעור ירידת המדד והחוב ינוכה מעליית המדד בשנה העוקבת (במידה ותחולנה ירידות במדד המחירים לצרכן במספר שנים רצופות, החוב ימשיך להצטבר והחוב המצטבר ינוכה מעליית המדד שתחול בעתיד). בשנת 2025 חלה עלייה במדד המחירים לצרכן בשיעור 2.36% והמשכורת הקובעת עלתה בינואר 2026 בהתאם לשיעור זה.

(2) שיטה - ההערכות נעשו לפי שווי הוגן ובשיטת Projected Unit Credit.

(3) הנחות היסוד - באופן כללי, הביטוח הלאומי משתמש באותן ההנחות הנלקחות על ידי משרד האוצר בחישוב ההתחייבויות של ממשלת ישראל בגין זכויות עובדים של עובדי המדינה, בדוחותיה הכספיים, כמפורט להלן:

(א) כללי - החישוב נערך בהנחה שהעובדים ימשיכו בעבודתם עד למועד פרישתם לפי ניסיון העבר. חישוב ההתחייבויות נערך על פי הוותק הפנסיוני שצבר הזכאי עד למועד הדוח הכספי ולפי שכר עתידי צפוי ובהנחה שהעובד יפרוש לפנסיה זקנה, במועד בו יתמלאו תנאי זכאותו על בסיס שיעורים של פרישות מוקדמות לפנסיה לפי גיל ומין. שיעורים אלה מבוססים על המספר היחסי של עובדים שפרשו לפנסיה בעבר.

(ב) שיעורי פרישה מוקדמת ושיעורי עזיבה – בשנים 2021-2022 האקטואר היועץ של משרד האוצר בצע מחקר בנושא שיעורי פרישה מוקדמת לגבי עובדי מדינה בפנסיה התקציבית, לצורך שימוש בממצאים בדוחות הכספיים החל מיום 31 בדצמבר 2021 ואילך. תקופת המחקר הייתה 2013-2020. השיעורים חושבו בין היתר, לפי מין וגיל, ונקבעו לפי מספר הפורשים מוקדם בפועל חלקי מספר הפעילים שהיו יכולים לפרוש מוקדם. בנוסף, האקטואר היועץ מצא כי לפי ניסיון העבר תופעת עזיבה (קרי, קבלת מענק וויתור על קבלת תשלומי פנסיה) היא מאוד נדירה לגבי אוכלוסיית הפעילים בפנסיה התקציבית. לפיכך הוחלט לעדכן את שיעור העזיבות ל- 0.0%.

באורים לדוחות הכספיים

באור 15 – התחייבויות בגין זכויות עובדים (המשך)

ג. בסיסים לעריכת הנתונים (המשך)

(ג) ריבית ההיוון - שיעורי הריבית בהם נעשה שימוש בחישוב הערך הנוכחי של ההתחייבויות הינם וקטור ריביות של אגרות חוב תלוש אפס (Coupon - Zero) - חסרות סיכון וצמודות למדד). וקטור הריביות האמור התקבל מחברת מרווח הוגן בע"מ.

עדכון ווקטור הריבית השנה הביא לגידול בהתחייבות הנאמד בכ- 25 מיליון ש"ח. בשנת 2024 - שימוש בווקטור עדכני הביא לקיטון הנאמד בכ- 235 מיליון ש"ח.

(ד) לוחות חיים וגריעה הכוללים שיפורי תמותה – החל מהדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2024, בהתאם לחוזר של רשות שוק ההון ביטוח וחסכון לגופים מוסדיים שמספרו 9-2024-8.

(ה) שיעור גידול ריאלי בשכר :

* עובדים פעילים - בשנים 2021-2022 האקטואר היועץ של משרד האוצר בצע מחקר בנושא גידול ריאלי בשכר לגבי עובדי מדינה בפנסיה התקציבית, לצורך שימוש בממצאים בדוחות הכספיים החל מיום 31 בדצמבר 2021 ואילך. תקופת המחקר הייתה 2005-2019. השיעורים חושבו לפי מין וגיל, ונקבעו לפי השכר בשנה העוקבת חלקי השכר בשנה הקודמת, זאת לעובדים שהיו פעילים בשתי השנים הסמוכות. * גמלאים מקבלי קצבה - גידול ריאלי בשכר של 0% לשנה בפנסיית הגמלאי (וזאת בהתאם להסכם שנחתם באפריל 2008 ואושר בחוק ביולי 2009, כאמור לעיל).

(ו) בשנת 2023, על פי דיווח של נציגי מינהלת הגמלאות במשרד האוצר, עודכנו המשתנים החוקתיים שלהלן :

* תוספת הדרגה עודכנה ל 16%, זאת במקום 8% שנלקח בשנים קודמות. העדכון משקף גם מקדמת יוקר וגם תוספת דרגה. * תוספת האחוז עודכנה ל 0%, במקום 6% בשנים קודמות, משום שלפי בדיקת מינהלת הגמלאות תוספת הגדלות שירות לפי סעיף 100 לחוק הגמלאות פחות רלוונטית כיום.

(ז) הוצאות הנהלה וכלליות - מדי שנה מינהלת הגמלאות מעבירה לביטוח הלאומי תזרימים של תשלומים עתידיים צפויים בגין פנסיה תקציבית של הגמלאים והפעילים של הביטוח הלאומי לצורך חישוב ההתחייבויות. התזרימים כוללים בתוכם דמי ניהול בשיעור 0.5% המבטאים הוצאות הנהלה וכלליות. בהתאם למדיניות של מינהלת הביטוח הלאומי לא לכלול הוצאות אלו בהתחייבויות, נוכח דמי הניהול מהתזרימים.

(ח) ההתחייבויות המדויקות של הביטוח הלאומי לקצבה ייוודעו רק במועד פטירת העובד והגמלאי אשר יהיו המבוטחים האחרונים או שאריהם. עד לאותו מועד ניתן רק להעריך את ההתחייבויות באמצעות הנחות יסוד לגבי אירועים עתידיים שאינם וודאיים והמשפיעים על רמת הקצבאות שישולמו, מועד תחילת התשלום של כל קצבה עתידית ואורך תקופת התשלום של כל קצבה. הנחות אלו נבחנות מעת לעת ומעודכנות על בסיס נתונים עדכניים.

(ט) חלקו של משרד האוצר במימון ההתחייבויות : חלקו של משרד האוצר במימון התחייבויות הביטוח הלאומי לפנסיה, פיצויי פיטורין ומחלה חושב על פי השיעור של השתתפותו בהוצאות הנהלה וכלליות ונרשם במסגרת נכסי הביטוח הלאומי.

באורים לדוחות הכספיים

באור 16 – קרנות הביטוח

א. הרכב

31 בדצמבר 2024	31 בדצמבר 2025	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
543,876,400	582,361,300	אזרח ותיק ושארים
312,878,900	349,643,900	נכות כללית
107,304,000	105,746,800	נפגעי עבודה
136,161,600	167,744,100	סיעוד
*74,982,400	77,380,300	קרן ילדים
1,175,203,300	1,282,876,400	

* הוצג מחדש. ראה ביאור 1.ה.

ב. קרנות הביטוח הן אומדני התחייבויות של ענפי הביטוח בסוף שנת הדיווח כלפי אלה מהמבוטחים או התלויים של המבוטחים, שלגביהם נוצרה עילה לזכאות עד לתאריך הדוח על המצב הכספי.

הקרנות אינן כוללות את התחייבויות הביטוח הלאומי הנובעות מהגמלאות אשר הביטוח הלאומי יהיה חייב לשלם למבוטחים אשר לגביהם לא נוצרה עילה לזכאות עד לתאריך הדוח על המצב הכספי. מאידך, אין הדוח כולל בצד הנכסים את ההכנסות מדמי ביטוח אשר המבוטחים יהיו חייבים לשלם בעד השנים שלאחר תאריך הדוח.

עד שנת 2024 כולל, קרנות הביטוח התייחסו לענפים: אזרח ותיק ושארים, נכות כללית, נפגעי עבודה וסיעוד שהוגדרו על ידי הביטוח הלאומי כענפים ארוכי מועד. במהלך שנת 2025 בחנה הנהלת הביטוח הלאומי את ההרכב של קרנות הביטוח המוצג בדוחות הכספיים, ולאחר בחינה חוזרת של הדברים, מסקנת הנהלת הביטוח הלאומי הינה כי יש לכלול בקרנות הביטוח גם אומדן התחייבות בגין ענף ילדים, מאחר וגם הוא ענף עם תשלומים לזמן ארוך. בהתאם לכך, התאים הביטוח הלאומי את מספרי ההשוואה בדרך של הצגה מחדש, וחישוב של אומדן התחייבות בגין ענף ילדים בוצע גם עבור שנה קודמת. הביטוח הלאומי אינו נוהג לחשב קרנות בענפים אחרים.

ג. קרנות הביטוח נקבעו על בסיס הערכה אקטוארית על ידי אקטואר הביטוח הלאומי, כאשר הנחות היסוד נקבעו על ידי מינהלת הביטוח הלאומי. קרנות הביטוח מחושבות בהתבסס על נתונים, השיטה וההנחות כמתואר בסעיפים ד-ח להלן.

ד. בסיסים לעריכת החישובים

החישובים נעשו על בסיס נתונים מקובצים. נערך חישוב לגבי מבוטחים או תלויים של מבוטחים שזכאים לקצבה בתאריך הדוח על המצב הכספי, אף אם טרם הגישו בקשה לקצבה (I.B.N.R - Incurred but not reported).

החישוב נערך על פי סכומי הקצבה העומדים לזכות המבוטחים או התלויים שלהם במועד החישוב, תוך התאמה לשינויים בסכומי הקצבה הצפויים לפי החוק במועד החישוב, כגון הגדלת קצבאות מסוימות בהתאם לגידול בשכר הממוצע לפי הגדרתו בחוק. החישוב בענף ילדים, מבוסס גם הוא על נתונים מקובצים של אוכלוסיית הילדים בגיל הזכאות במועד החישוב, ועל פי הקצבה הממוצעת לה הם זכאים בהתחשב בהרכב המשפחתי של הילד ובזכאותו.

ה. השיטה - קרנות הביטוח חושבו לפי שיטת השווי ההוגן.

באורים לדוחות הכספיים

באור 16 – קרנות הביטוח (המשך)

1. ההנחות האקטואריות העיקריות אשר היוו את הבסיס לחישוב קרנות הביטוח:

1) ריבית ההיוון - שיעורי הריבית בהם נעשה שימוש בחישוב הערך הנוכחי של ההתחייבויות הינם וקטור ריביות של איגרות חוב תלוש אפס (Zero Coupon) חסרות סיכון וצמודות למדד). וקטור ריביות עדכני מתקבל בביטוח הלאומי כל שנה מחברת מרווח הוגן בע"מ. השימוש בווקטור הריביות העדכני לעומת הווקטור משנה קודמת הביא לגידול בקרנות הביטוח הנאמד בכ- 6 מיליארד ש"ח בשנת 2025 (בשנת 2024 - שימוש בווקטור עדכני הביא לקיטון הנאמד בכ- 26 מיליארד ש"ח).

2) לוחות התמורה והגרעיה ששימשו בבסיס החישוב הינם:

א) בענף אזרח ותיק ושארים, בענף ילדים ובתת ענף תלויים של ענף נפגעי עבודה - נעשה שימוש בשיעורי התמורה שהיוו את הבסיס לחלופה הבינונית מתוך שלוש החלופות "בתחזית אוכלוסיית ישראל עד שנת 2065" שפרסמה הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה במאי 2017. שיעורי תמורה אלו כוללים שיפורים עתידיים בתוחלת החיים.

ב) בתתי ענפים נכות נפגעי עבודה וקצבה מיוחדת - נעשה שימוש בלוחות גריעה ששימשו לדוח האקטוארי המלא ליום 31 בדצמבר 2022 שהוגש לשר העבודה בפברואר 2024. לוחות גריעה בענף נפגעי עבודה מבוססים על מחקר שנערך בלשכת האקטואר בשנת 2023.

ג) בתת ענף כללית מבוגרים צמיתה - נעשה שימוש בלוחות גריעה של מקבלי קצבת נכות כללית צמיתה ששימשו לדוח האקטוארי המלא ליום 31 בדצמבר 2022, המבוססים על מחקר שנערך בלשכת האקטואר בשנת 2023.

בתת ענף שירותים מיוחדים - נעשה שימוש בלוחות גריעה ששימשו לדוח האקטוארי המלא ליום 31 בדצמבר 2022, המבוססים על מחקר שנערך בלשכת האקטואר בשנת 2023.

בתת ענף ילד נכה - נעשה שימוש בלוחות גריעה ששימשו לדוח האקטוארי המלא ליום 31 בדצמבר 2022, המבוססים על מחקר שנערך בלשכת האקטואר בשנת 2023.

ד) בענף סיעוד - נעשה שימוש בלוחות גריעה ששימשו לדוח האקטוארי המלא ליום 31 בדצמבר 2022, המבוססים על מחקר שנערך בלשכת האקטואר בשנת 2023.

2. שינויים בהנחות ושינויים נוספים

1. בענפים אזרח ותיק ושארים, נפגעי עבודה וילדים - על פי החוק הקצבאות מעודכנות בינואר של כל שנה בהתאם לגידול במדד המחירים לצרכן בגין חודש נובמבר האחרון לעומת מדד המחירים לצרכן בגין חודש נובמבר בשנה הקודמת. הגידול בקצבאות בינואר 2026 עמד על כ- 2.4% והביא לגידול בקרן ביטוח אזרח ותיק ושארים הנאמד בכ- 18 מיליארד ש"ח, לגידול בקרנות ביטוח נפגעי עבודה הנאמד בכ- 2 מיליארד ש"ח ולגידול בקרן ביטוח ילדים הנאמד בכ- 2 מיליארד ש"ח.

2. בענף נכות כללית (בכל תתי הענף: מבוגרים, שירותים מיוחדים וילד נכה) - בהתאם לחוק, בינואר של כל שנה, קצבת נכות כללית והקצבאות הנגזרות ממנה מעודכנות בשיעור עליית השכר הממוצע כפי שמוגדר בחוק הביטוח הלאומי. בינואר 2026 השכר הממוצע עלה וכתוצאה מכך קצבאות הנכות עלו בכ- 3.4%. הגידול בקצבאות הביא לגידול בקרן ביטוח נכות כללית הנאמד בכ- 10 מיליארד ש"ח.

3. בענף סיעוד, עודכן התעריף לשעת טיפול. תעריף שעת טיפול בדוח הקודם היה 66.47 ש"ח. נכון ל 1 ינואר 2026 תעריף שעת טיפול הוא 70.13 ש"ח. שינוי זה הביא לגידול בקרן ביטוח סיעוד הנאמד בכ- 6 מיליארד ש"ח.

באורים לדוחות הכספיים

באור 16 – קרנות הביטוח (המשך)

ז. שינויים בהנחות ושינויים נוספים (המשך)

4. שינויים, דיוקים ושיפורים למודל האקטוארי - לשכת האקטואר בוחנת באופן מתמיד את המודל האקטוארי שבאמצעותו בין היתר, מבוצעת ההערכה לקרנות הביטוח. בהתאם לממצאים, מבוצעים שינויים, דיוקים ושיפורים למודל באופן שוטף. להלן סיכום השינויים העיקריים שבוצעו במודל בשנה האחרונה וההשפעות שלהם על קרנות הביטוח:
- (א) בתת ענף ילד נכה בוצע שינוי במודל להערכת התשלומים. השפעת השינוי על קרן הביטוח בענף נכות כללית היא קיטון של כ- 6 מיליארד ש"ח.
- (ב) בענף נפגעי עבודה שונתה שיטת החישוב לכמות מקבלי הקצבה עבורם מחושבת קרן הביטוח. השפעת השינוי היא קיטון של כ- 5 מיליארד ש"ח. בנוסף, שונתה שיטת החישוב לקצבה הממוצעת של מקבלי הקצבה. השפעת השינוי זה היא קיטון של כ- 4 מיליארד ש"ח.
- (ג) בענף סיעוד בוצע שינוי במודל לגבי החישוב של ותק מקבלי הגמלה. השפעת השינוי על קרן הביטוח של סיעוד היא גידול של כ- 19 מיליארד ש"ח.
- לסיכום, יש לציין שסך כל ההשפעות בגין השינויים שתוארו לעיל מסתכם לגידול בסך של כ- 4 מיליארד ש"ח.
5. קרן לענף ילדים - הנהלת הביטוח הלאומי קבעה כי יש לכלול בקרנות הביטוח גם אומדן התחייבות בגין ענף ילדים, כאמור בסעיף ב. בבאור זה.
- ח. לעניין בחינה מחדש של מדיניות הביטוח הלאומי באשר לאופן חישוב הקרנות בכלל ענפי הביטוח ראה באור 2.יג.

באורים לדוחות הכספיים

באור 17 – הפרשה לתביעות משפטיות

הביטוח הלאומי מהווה צד בתביעות אזרחיות שונות המוגשות נגדו, אשר בחלקן עשויות להסתיים בפשרות או בפסקי דין נגד הביטוח הלאומי. ההליך השיפוטי עשוי לעיתים להימשך על פני מספר תקופות חשבונאיות, כאשר לאורך התקופה, אומדן ההוצאות בגין התביעות יכול להשתנות. מינהלת הביטוח הלאומי ויועציה המשפטיים, העריכו כי צפוי שחלק מתביעות אלה יגרמו למחויבות במוסד וכי קיים אומדן מהימן של סכום המחויבות.

להערכת מינהלת הביטוח הלאומי בהתבסס על חוות דעת יועציה המשפטיים, הסיכון הקיים, בגין תביעות ליום 31 בדצמבר 2025, מסתכם לכ- 43 מיליוני ש"ח, לעומת כ-130 מיליוני ש"ח בשנה קודמת.

הפרשה לתביעות, הנכללת במסגרת סעיף זה, אינה כוללת התייחסות לתביעות מתחום הגמלאות, הגבייה או בגין תיקי שיבוב, שאינן נוגעות לבסיסי הנתונים הנכללים בחישוב השוטף. תביעות בגין גמלאות ותיקי שיבוב נכללות במסגרת באורים 12 (זכאים לגמלה) ו-5 (חובות הציבור), בהתאמה.

באור 18 – התחייבויות תלויות

הביטוח הלאומי מהווה צד בתביעות רבות המוגשות נגדו, מודגש כי סכומי התביעות התלויות אינם מהווים אומדן לתוצאות התביעות בפועל, אלא להיקף החשיפה הנובעת מהסעד הנתבע.

באורים לדוחות הכספיים

באור 19 – הכנסות מעסקאות שאינן חליפין

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר

2024	2025
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח

59,340,678	67,176,363
4,179,795	4,635,757
63,520,473	71,812,120
113,997	(666,767)
63,634,470	71,145,353

א. דמי ביטוח מעסיקים

הכנסות דמי ביטוח ממעסיקים
שיפוי האוצר

עדכון הפרשה לחובות מסופקים

ב. דמי ביטוח לא שכירים

הכנסות דמי ביטוח מלא שכירים
שיפוי האוצר

עדכון הפרשה לחובות מסופקים

ג. דמי ביטוח בריאות

על פי סעיף 15 לחוק ביטוח בריאות ממלכתי התשנ"ד 1994 גובה הביטוח הלאומי מהמבוטחים דמי ביטוח בריאות בדרך שבה הוא גובה דמי ביטוח לאומי, ומעבירם לקופות החולים.

(1) דמי ביטוח בריאות על פי דיווחים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר

2024	2025
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח

27,098,765	33,532,024
3,927,359	4,272,913
31,026,124	37,804,937
(16,298)	(243,123)
31,009,826	37,561,814

דמי ביטוח בריאות ממעסיקים
דמי ביטוח בריאות מלא שכירים

עדכון הפרשה לחובות מסופקים

באורים לדוחות הכספיים**באור 19 – הכנסות מעסקאות שאינן חליפין (המשך)****ג. דמי ביטוח בריאות (המשך)****(2) גביית דמי ביטוח בריאות**

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	
2024	2025
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
26,881,286	29,356,766
3,786,531	4,171,865
2,941,732	3,075,158
4,387	4,763
33,613,936	36,608,552

דמי ביטוח בריאות ממעסיקים
דמי ביטוח בריאות מלא שכירים
דמי ביטוח בריאות מתשלומי גמלאות
דמי ביטוח בריאות לפי סעיף 58

(3) הקצבה לסל הבריאות לקופות החולים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	
2024	2025
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
33,613,936	36,608,552
3,222,223	3,320,752
1,819,900	1,929,800
815,600	864,800
168,070	182,947
20,068	21,395
11,500	11,500
6,057,361	6,331,194
27,556,575	30,277,358

גביית דמי ביטוח בריאות

ניכויים על פי חוק:
עלות מחלות קשות
פסיכיאטריה
נפגעי עבודה
השתתפות בהוצאות מינהל
מד"א בגין שירותי נט"ן
מימון מועצת הבריאות

(4) השלמת סל וקרן לפצועי נפגעי תאונות

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	
2024	2025
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
37,993,834	37,993,400
904,012	971,205
38,897,846	38,964,605

השלמת סל בריאות - משרד הבריאות
קרן לפיצוי נפגעי תאונות

על פי סעיף 13(א)(5) לחוק ביטוח בריאות ממלכתי התשנ"ד 1994 מימון עלות סל הבריאות לקופות החולים מושלם מתקציב המדינה כפי שיקבע מידי שנה בחוק התקציב השנתי.
ההקצבה כאמור מועברת על ידי משרד הבריאות באמצעות המוסד לביטוח לאומי, המקצה את ההקצבה לקופות החולים.

ד. תקבולים להעברה לבתי חולים ציבוריים

במסגרת חוק ההסדרים חוקק חוק התחשבות בין בתי חולים לקופות חולים לשנים 2021 עד 2025 התשפ"ב 2021, בו נקבע כי החל משנת 2022 ביטוח לאומי יעביר מדי חודש תשלומים לבתי חולים ציבוריים, זאת בהתאם לרשימה שיעביר משרד הבריאות ומתקציבו.

באורים לדוחות הכספיים

באור 20 – הכנסות מהעברות

השתתפות תקציב המדינה

א. מהקצבות משרד האוצר על פי סעיף 32 לחוק

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	
2024	2025
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
16,598,961	15,360,397
9,345,545	9,137,836
6,317,293	5,811,865
5,046,721	4,643,000
3,388,793	3,101,286
1,906,275	1,753,697
1,334,283	1,234,710
1,270,989	1,169,265
1,129,598	1,033,762
13,906	12,978
46,352,364	43,258,796

אזרח ותיק ושארם
אימהות
נכות כללית
ילדים
אבטלה
נכות מעבודה
סיעוד
תאונות
פשיטת רגל
הענקות מטעמי צדק

ב. אודות אופן חישוב הקצבת האוצר בהתאם לתיקון 168 לחוק, ראה באור 2.טו.ב).

באור 21 – הכנסות מימון

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	
2024	2025
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
8,557,368	8,708,529
8,545,228	6,011,372
(6,934,009)	2,089,436
10,168,587	16,809,337
277,677	251,791
10,446,264	17,061,128

מריבית על השקעות באגרות חוב
מהפרשי הצמדה על השקעות באגרות חוב
שערון אגרות חוב לפי שווי הוגן

הכנסות מימון מאגרות חוב

הכנסות מריבית בנק, עמלות וריבית מוסדות, נטו

באור 22 – הכנסות אחרות, נטו

א. הרכב

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	
2024	2025
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
2,301,796	3,302,701
738,379	864,687
40,594	22,822
2,631	2,009
3,083,400	4,192,219

פיצוי צד שלישי (ב. להלן)
הכנסות מהספקת שירותים (ג. להלן)
תאגיד בפרוק (ד. להלן)
רווח הון

באורים לדוחות הכספיים

באור 22 – הכנסות אחרות, נטו (המשך)

- ב. (1) פיצוי צד שלישי – הכנסות, לפי סעיף 328 לחוק, מחברות ביטוח ואחרים, בגין פיצוי על גמלה ששולמה למבוטח. החל משנת 2023, בהתאם להחלטת מנכ"ל הביטוח הלאומי, החל הביטוח הלאומי להגיע להסכמי פשרה גלובליים עם חלק מחברות הביטוח בגין שנות נזק 2016 עד 2022, וזאת על סמך תחשיבים אקטוארים ומודל חקיקה בהתאמות הנדרשות. ראה גם באור 5.ד. ו-13.א.
- (2) במסגרת חוק ההסדרים לשנת 2008 אושר תיקון מספר 102 לחוק הקובע כי המוסד לביטוח לאומי לא יהיה רשאי לתבוע לפי סעיף 328 את המדינה או את מערכת הבריאות הציבורית ומנגד יעביר משרד האוצר לביטוח הלאומי מידי שנה סכום הקבוע לגבי אותה שנה בלוח טז' לחוק. הסכומים הנקובים בלוח טז' יעודכנו ב-1 בינואר מדי שנה לפי השינוי במדד. בשנת הדוח כלולה הכנסה ממשרד האוצר בגין סעיף 328 בסך של כ-196 מיליוני ש"ח (שנה קודמת - 198 מיליוני ש"ח).
- ג. ההכנסות נובעות מהשתתפות גורמי חוץ בהוצאות המנהליות בגין תשלומי הגמלאות. ראה ביאורים 26 ו-27 להלן.
- ד. תאגיד בפרוק – הכנסות לפי סעיף 192 לחוק, ממעסיקים בגין תשלומים ששולמו על ידי הביטוח הלאומי לעובדיהם, או בגינם, לאחר פשיטת רגל של המעביד, בניכוי עדכון הפרשה לחובות מסופקים בסך של כ-321 מיליוני ש"ח (שנה קודמת - 277 מיליוני ש"ח).

באור 23 – גמלאות ותשלומים אחרים

א. הרכב

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	
2024	2025
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
105,158,013	113,535,478
21,142,981	22,868,569
743,385	808,210
127,044,379	137,212,257

גמלאות
תשלומים בעין
תשלומים אחרים על פי חוק

ב. פיצול לפי ענפים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	
2024	2025
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
41,897,389	44,575,954
31,511,300	36,027,184
9,504,065	9,554,752
18,496,573	21,107,678
10,169,851	10,948,890
9,022,938	9,622,123
6,290,838	5,172,183
91,045	139,093
45,495	52,096
14,885	12,304
127,044,379	137,212,257

אזרח ותיק ושארם
נכות כללית
ילדים
סיעוד
אימהות
נפגעי עבודה
אבטלה
פשיטת רגל ופרוק תאגיד
נפגעי תאונות
הענקות מטעמי צדק

באורים לדוחות הכספיים

באור 23 – גמלאות ותשלומים אחרים (המשך)

ג. הוצאות תפעול מינהליות בגין גמלאות לפי ענפים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	
2024	2025
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
-	135
294,161	335,221
109,451	116,284
5,325	5,551
183,709	202,829
5,990	5,000
598,636	665,020

אזרח ותיק ושארם
נכות כללית
סיעוד
אימהות
נפגעי עבודה ותאונות
אבטלה

באור 24 – תמיכות

א. הוצאות בגין תמיכות על פי הקרנות המיועדות

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	
2024	2025
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
106,717	87,328
44,509	47,286
21,097	21,960
24,872	20,192
9,712	10,915
206,907	187,681

פיתוח שירותים לנכים
קידום תוכניות סיעוד
פיתוח שירותים לילדים בסיכון
מפעלים מיוחדים
מנוף לנפגעי עבודה

ב. פיצול לפי ענפים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	
2024	2025
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
115,943	95,620
44,509	47,286
26,434	24,530
9,712	10,914
1,346	858
3,307	4,344
5,656	4,129
206,907	187,681

נכות כללית
סיעוד
ילדים
נפגעי עבודה
אמהות
אזרח ותיק ושארם
אבטלה

באורים לדוחות הכספיים

באור 25 – גידול (קיטון) בקרנות הביטוח

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	
2024	2025
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
25,781,500	38,484,900
26,940,500	36,765,000
23,761,400	(1,557,200)
19,559,000	31,582,500
*(2,093,400)	2,397,900
93,949,000	107,673,100

אזרח ותיק ושארים
נכות כללית
נפגעי עבודה
סיעוד
קרן ילדים

* הוצג מחדש. ראה ביאור 1.ה.

באור 26 – שכר עבודה והטבות לעובדים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	
2024	2025
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
1,683,079	1,783,950
62,398	(36,737)
1,745,477	1,747,213
457,639	536,625

שכר ונלוות
עדכון הפרשה לזכויות עובדים בגין פרישה (א)

הסכום כולל השתתפות גורמי חוץ בסך (ב)

(א) החל משנת 2019 רווחים (הפסדים) אקטואריים נרשמים ישירות להון. ראה גם באור 15 והדוח על השינויים בגרעון בהון.

(ב) השתתפות גורמי חוץ מוצגות בהכנסות אחרות, ראה ביאור 22.

באור 27 – הנהלה וכלליות

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	
2024	2025
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
428,380	448,076
258,751	302,598
186,683	233,467
30,004	22,307
21,688	(88,566)
72,379	81,651
72,885	68,612
1,070,770	1,068,145
280,740	328,061

אחזקת מחשב
שכר דירה ואחזקת מבנים
פחת
משרדיות
עדכון הפרשה לתביעות משפטיות
עמלות בנקים וכרטיסי אשראי
אחרות

הסכום כולל השתתפות גורמי חוץ בסך (א)

(א) ראה ביאור 26(ב)

באורים לדוחות הכספיים

באור 28 – צדדים קשורים

א. ממשלת ישראל

תקן חשבונאות ממשלתי מספר 6 - "דוחות כספיים מאוחדים והטיפול החשבונאי בישויות נשלטות" מגדיר את המושג שליטה וקובע את המבחנים הנדרשים על מנת להגדיר שליטה בין ישויות. החל משנת 2007 יושמו מבחנים אלו ועל פיהם הוגדר הביטוח הלאומי כ"ישות נשלטת" למטרת דיווח כספי בדוחות הכספיים של ממשלת ישראל.

תקן חשבונאות ממשלתי מספר 20 - "גילוי בדבר צדדים קשורים" קובע את דרישת הגילוי בקשר לקיומם של יחסים עם צדדים קשורים כאשר קיימת שליטה, וכן גילוי של מידע בדבר עסקאות בין הישות לבין צדדים קשורים לה.

1. מהות יחסים

א. תשלומי גמלאות מכוח סעיף 9 לחוק, הסכמים וחוקים שונים:

החזר תשלומי גמלאות -

הביטוח הלאומי מבצע תשלומי גמלאות שאינן נכללות בחוק הביטוח הלאומי. תשלומים אלו ממומנים על ידי משרד האוצר ומשרד הבטחון. גמלאות אלה אינן נחשבות כגמלאות גבייתיות ועל כן לא מופיעות בדוחות על הביצוע הכספי.

השתתפות בהוצאות הנהלה וכלליות -
על פי הוראות סעיף 9(ב) לחוק נושאת הממשלה בחלק יחסי מהוצאות הנהלה וכלליות שהיו בפועל, כאשר סכום זה נאמד על יסוד חלוקת ההוצאות המנהליות לכל ענפי הביטוח, על פי שיעור השתתפות מחוייבת הממשלה בהוצאות שיש לביטוח הלאומי על בסיס מצטבר.

תביעות שיבוב על פי סעיף 328 -
תיקון 102 לחוק הביטוח הלאומי קובע כי החל משנת 2008 הביטוח הלאומי לא יהיה רשאי לתבוע את המדינה או את מערכת הבריאות הציבורית לפי סעיף 328 ומנגד יעביר משרד האוצר לביטוח הלאומי, מידי שנה, סכום הקבוע לגבי אותה שנה בלוח טז' לחוק.

ב. השתתפות תקציב המדינה

סעיף 32 לחוק מחייב את משרד האוצר להשתתף בתקציב המוסד לביטוח לאומי בכל ענפי הביטוח.

ג. דמי ביטוח הכנסות משיפוי

על פי הוראות סעיף 32(ג) לחוק משפה משרד האוצר את הביטוח הלאומי בגין הפחתת דמי ביטוח, כפי שנקבעה בסעיף 338 לחוק, בשיעורים הקבועים בחוק מסך כל התקבולים שגבה הביטוח הלאומי ממעסיקים ומלא שכירים.

ד. איגרות חוב של ממשלת ישראל

הביטוח הלאומי משקיע את יתרות הכספים באיגרות חוב מסדרות מיוחדות המונפקות עבורו על ידי ממשלת ישראל. האיגרות המונפקות הן משני סוגים: האחת בריבית קבועה והשנייה בריבית משתנה.

באורים לדוחות הכספיים

באור 28 – צדדים קשורים (המשך)

א. ממשלת ישראל (המשך)

2. יתרות עם ממשלת ישראל

31 בדצמבר 2024	31 בדצמבר 2025
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
695,288	(276,904)
208,806	234,191
1,233,964	1,309,657
2,138,058	1,266,944
469,888	525,727
9,967	10,081
479,855	535,808
(4,599)	143,362
284,982,410	287,137,009

תשלומים מכוח סעיף 9 והסכמים שונים:
משרד האוצר
משרד הביטחון ואחרים
סכומים לקבל

השתתפות תקציב המדינה:
משרד האוצר - בגין הקצבות אוצר
מענק לכל אזרח

משרד האוצר - בגין שיפוי האוצר

איגרות חוב של ממשלת ישראל

3. עסקאות עם ממשלת ישראל

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	
2024	2025
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
46,352,364	43,258,796
4,179,795	4,635,757
359,220	407,664
50,891,379	48,302,217
10,453,510	16,809,337
198,821	195,794
10,652,331	17,005,131
338,327	361,498
202,045	220,999
540,372	582,497

הכנסות מעסקאות שאינן חליפין:
הכנסות מהעברות
מדמי ביטוח מעסיקים
מדמי ביטוח לא שכירים

הכנסות מעסקאות חליפין:
הכנסות מימון
הכנסות אחרות

השתתפות בהוצאות:
שכר עבודה ונלוות
הנהלה וכלליות

באורים לדוחות הכספיים

באור 28 – צדדים קשורים (המשך)

ב. הטבות לאנשי מפתח ניהוליים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	
2024	2025
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
7,873	8,191
11	11

שכר ונלוות לאנשי מפתח ניהוליים

מספר האנשים אליהם מתייחסים השכר והנלוות

באור 29 – מגזרים

הביטוח הלאומי פועל ומדווח למינהלת הביטוח הלאומי על בסיס ענפי ביטוח הנכללים בחוק הביטוח הלאומי: אזרח ותיק ושאררים, נכות כללית, סיעוד, נפגעי עבודה, אמהות, ילדים, אבטלה, אחרים – נפגעי תאונות, פשיטת רגל ופירוק תאגיד והענקות מטעמי צדק.

בראש כל ענף (לעניין תשלומי הגמלאות) כאמור לעיל, עומד מנהל אשר אחראי על התפעול השוטף. האחריות הכוללת (לעניין תשלומי הגמלאות) על הענפים הנ"ל הינה של סמנכ"ל גמלאות.

גביית ההכנסות של הביטוח הלאומי מדמי ביטוח הינה באחריות סמנכ"ל גבייה וביטוח.

הנהלת הביטוח הלאומי נוהגת לייחס את ההכנסות וההוצאות לענפי הביטוח הסוציאלי השונים כדלקמן: הכנסות מדמי ביטוח ומהשתתפות תקציב המדינה מיוחסות בעיקר בהתאם ללוח י' בחוק הביטוח הלאומי. הוצאות תשלומי הגמלאות מיוחסות באופן ספציפי. שאר ההוצאות מיוחסות בחלקן באופן ספציפי ובחלקן בהתאם למפתחות העמסה שונים המבוססים על חישובי העמסה המתבצעים על ידי מספר מינהלים בביטוח הלאומי (מינהל המחקר, מינהל התקציבים ומינהל הכספים).

הגרעון המצטבר לפי ענפים, בניכוי קרנות הביטוח והתחייבויות בגין עובדים, נטו, משקף את הנכסים נטו של כל ענף.

מידע אודות מגזרים אלה משמש את הגוף מקבל החלטות ומינהלת הביטוח הלאומי, כבסיס להערכת ביצועי העבר של הביטוח הלאומי בהשגת מטרותיו ולצורך קבלת החלטות בדבר הקצאות עתידיות של משאבים.

באורים לדוחות הכספיים

באור 29 – מגזרים (המשך)

א. הכנסות, הוצאות ותנועה בנכסים נטו לפי ענפי הביטוח

1. הכנסות לפי ענפי ביטוח

הענף	דמי ביטוח אלפי ש"ח	השתתפות תקציב המדינה אלפי ש"ח	ריבית והפרשי הצמדה אלפי ש"ח	הכנסות אחרות, נטו אלפי ש"ח	סה"כ הכנסות אלפי ש"ח
אזרח ותיק ושארים	32,499,664	15,360,397	7,108,029	146,043	55,114,133
נכות כללית	11,863,890	5,811,865	(3,857,323)	513,630	14,332,062
סיעוד	1,603,384	1,234,710	(4,771,014)	236,398	(1,696,522)
נפגעי עבודה	9,769,018	1,753,697	1,442,908	3,122,500	16,088,123
נפגעי תאונות	688,731	1,169,265	1,476,660	2,295	3,336,951
אמהות	6,880,226	9,137,836	2,415,199	28,710	18,461,971
ילדים	14,068,194	4,643,000	13,775,090	55,165	32,541,449
אבטלה	1,743,993	3,101,286	(1,003,344)	54,470	3,896,405
פשיטת רגל ופירוק	356,347	1,033,762	468,736	32,854	1,891,699
תאגיד	19,439	12,978	6,187	154	38,758
הענקות מטעמי צדק					
	79,492,886	43,258,796	17,061,128	4,192,219	144,005,029

2. הוצאות לפי ענפי ביטוח (לפני עדכון קרנות הביטוח)

הענף	גמלאות ותמיכות אלפי ש"ח	תשלומים בעין ועפ"י חוק אלפי ש"ח	חובות אבודים אלפי ש"ח	הנהלה וכלליות אלפי ש"ח	סה"כ הוצאות אלפי ש"ח
אזרח ותיק ושארים	44,053,201	511,620	15,477	474,015	45,054,313
נכות כללית	31,417,878	4,404,583	300,343	1,144,457	37,267,261
סיעוד	6,797,532	14,356,470	962	541,740	21,696,704
נפגעי עבודה	9,205,292	414,991	12,754	824,881	10,457,918
נפגעי תאונות	52,205	(109)	-	7,477	59,573
אמהות	7,000,108	3,947,808	1,832	97,734	11,047,482
ילדים	9,584,024	(5,792)	1,050	177,606	9,756,888
אבטלה	5,325,445	(71,193)	(77,940)	179,726	5,356,038
פשיטת רגל ופירוק	346,109	(207,363)	347	32,201	171,294
תאגיד	12,304	-	-	541	12,845
הענקות מטעמי צדק					
	113,794,098	23,351,015	254,825	3,480,378	140,880,316

באורים לדוחות הכספיים
באור 29 – מגזרים (המשך)

א. הנכסות, הוצאות ותנועה בנכסים נטו לפי ענפי הביטוח (המשך)

3. עודף/גרעון לפי ענפי הביטוח

עודף לשנת 2025 לפני עדכון		קרנות הביטוח וזכויות עובדים		הענף	
קרנות הביטוח	זכויות עובדים	קרנות הביטוח	זכויות עובדים	אזור ותיק ושארים	נכות כללית
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אזור ותיק ושארים	נכות כללית
10,038,732	(22,971,196)	(23,412,105)	5,604,116	נפגעי עבודה	נפגעי עבודה
(454,230,438)	22,712	(425,828,069)	(28,425,081)	328	נפגעי תאונות
(430,848,425)	38,773	(371,187,000)	(59,700,198)	4,105	אימהות
(264,001,545)	20,334	(209,046,153)	(54,975,726)	7,908	ילדים
(78,654,811)	28,100	(85,870,316)	7,187,405	7,789	אבטלה
27,424,158	353	24,146,427	3,277,378	-	פשיטת רגל ופירוק תאגיד
45,640,482	4,422	38,221,571	7,414,489	-	הענקות מטעמי צדק
173,938,721	8,517	153,543,543	20,386,661	(2,397,900)	
(18,204,444)	8,389	(16,753,200)	(1,459,633)	-	
9,192,590	1,545	7,470,640	1,720,405	-	
123,556	24	97,619	25,913	-	
(989,620,156)	133,169	(885,204,938)	(104,548,387)	123,639	3,001,074

באורים לדוחות הכספיים

באור 29 – מגזרים (המשך)

א. הכנסות, הוצאות ותנועה בנכסים נטו לפי ענפי הביטוח (המשך)

4. פירוט התנועה ביתרות הענפים ליום 31 בדצמבר 2025

הענף	גרעון מצטבר		הפרשה לזכויות	
	ליום 31 בדצמבר 2025	ליום 31 בדצמבר 2025	קרנות הביטוח	עובדים
	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
אזרח ותיק ושארם	129,231,896	(454,230,438)	582,361,300	1,101,034
נכות כללית	(79,734,492)	(430,848,425)	349,643,900	1,470,033
סיעוד	(96,021,358)	(264,001,545)	167,744,100	236,087
נפגעי עבודה	28,018,424	(78,654,811)	105,746,800	926,435
נפגעי תאונות	27,442,923	27,424,158	-	18,765
אימהות	45,917,156	45,640,482	-	276,674
ילדים	252,150,572	173,938,721	77,380,300	831,551
אבטלה	(18,199,416)	(18,204,444)	-	5,028
פשיטת רגל ופירוק	9,219,809	9,192,590	-	27,219
תאגיד	125,777	123,556	-	2,221
הענקות מטעמי צדק				
	298,151,291	(989,620,156)	1,282,876,400	4,895,047

הענף	יתרת נכסי הענף		עודף לשנת 2025	
	ליום 31 בדצמבר 2025	ליום 31 בדצמבר 2024	לפני עדכון זכויות עובדים	לפני עדכון זכויות עובדים
	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
אזרח ותיק ושארם	129,231,896	119,193,164	10,038,732	(56,763,296)
נכות כללית	(79,734,492)	(56,763,296)	(22,971,196)	(72,609,253)
סיעוד	(96,021,358)	(72,609,253)	(23,412,105)	22,414,308
נפגעי עבודה	28,018,424	22,414,308	5,604,116	24,165,873
נפגעי תאונות	27,442,923	24,165,873	3,277,050	38,506,772
אימהות	45,917,156	38,506,772	7,410,384	229,373,919
ילדים	252,150,572	229,373,919	22,776,653	(16,731,994)
אבטלה	(18,199,416)	(16,731,994)	(1,467,422)	7,500,838
פשיטת רגל ופירוק	9,219,809	7,500,838	1,718,971	99,886
תאגיד	125,777	99,886	25,891	
הענקות מטעמי צדק				
	298,151,291	295,150,217	3,001,075	

באורים לדוחות הכספיים
באור 29 – ממוזרים (תמשך)

ב. תקבולים ותשלומים לפי ענפי הביטוח
1. תקבולים לפי ענפי הביטוח

סה"כ תקבולים כולל הפרשי הצמדה		סה"כ תקבולים לפני הפרשי הצמדה		השתתפות תקציב המדינה		הענף	
אלפי ש"ח	הפרשי הצמדה אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	שונים אלפי ש"ח	ריבית אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	דמי ביטוח אלפי ש"ח	
53,174,129	1,550,900	51,623,229	11,898	3,725,007	15,192,356	32,693,968	אזרח ותיק ושארים נכות כללית
15,104,993	(841,629)	15,946,622	311,999	(2,021,454)	5,717,648	11,938,429	
(575,714)	(1,040,987)	465,273	84,575	(2,500,279)	1,213,984	1,666,993	סיעוד
15,520,955	314,828	15,206,127	2,882,637	756,165	1,725,941	9,841,384	נפגעי עבודה
3,016,886	322,192	2,694,694	-	773,853	1,150,621	770,220	נפגעי תאונות
17,763,631	526,972	17,236,659	-	1,265,700	9,069,522	6,901,437	אימהות
28,893,680	3,005,585	25,888,095	-	7,218,921	4,599,865	14,069,309	ילדים
4,084,603	(218,920)	4,303,523	-	(525,809)	3,065,686	1,763,646	אבטלה
1,728,277	102,273	1,626,004	-	245,644	1,021,895	358,465	פשיטת רגל ופירוק תאגיד
39,341	1,350	37,991	-	3,242	10,741	24,008	הענקות מטעמי צדק
138,750,781	3,722,564	135,028,217	3,291,109	8,940,990	42,768,259	80,027,859	סה"כ

באורים לדוחות הכספיים

באור 29 – מגזרים (המשך)

ב. תקבולים ותשלומים לפי ענפי הביטוח (המשך)

(2) תשלומים לפי ענפי הביטוח

סה"כ תשלומים אלפי ש"ח	תשלומי מנהל אלפי ש"ח	חובות אבודים אלפי ש"ח	תשלומים בעין ועל פי חוק אלפי ש"ח	גמלאות ותמיכות אלפי ש"ח	
44,933,191	368,597	4,200	473,784	44,086,610	אזרח ותיק ושארים
36,728,239	628,732	253	4,809,822	31,289,432	נכות כללית
21,400,051	329,922	-	14,281,813	6,788,316	סיעוד
10,221,637	455,885	720	561,888	9,203,144	נפגעי עבודה
58,997	5,834	-	109	53,054	נפגעי תאונות
11,008,236	71,732	122	3,936,147	7,000,235	אימהות
9,718,021	138,278	886	207	9,578,650	ילדים
5,459,672	136,117	3,284	5,042	5,315,229	אבטלה
					פשיטת רגל ופירוק
371,515	25,063	347	-	346,105	תאגיד
51,093	432	-	18,784	31,877	הענקות מטעמי צדק
139,950,652	2,160,592	9,812	24,087,596	113,692,652	סה"כ

(3) עודף תקבולים על תשלומים לפי ענפי הביטוח

עודף (גרעון) תקבולים על תשלומים אלפי ש"ח	עודף (גרעון) לפני תקבולים מהצמדה אלפי ש"ח	הענף
8,240,938	6,690,038	אזרח ותיק ושארים
(21,623,246)	(20,781,617)	נכות כללית
(21,975,765)	(20,934,778)	סיעוד
5,299,318	4,984,490	נפגעי עבודה
2,957,889	2,635,697	נפגעי תאונות
6,755,395	6,228,423	אמהות
19,175,659	16,170,074	ילדים
(1,375,069)	(1,156,149)	אבטלה
1,356,762	1,254,489	פשיטת רגל ופירוק תאגיד
(11,752)	(13,102)	הענקות מטעמי צדק
(1,199,871)	(4,922,435)	סה"כ

באורים לדוחות הכספיים באור 30 – אירועים לאחר תאריך הדיווח

להלן פירוט תיקוני החקיקה ואירועים העיקריים לאחר תאריך הדיווח ואומדן מנהלת הביטוח הלאומי על פעילותו:

אומדן השינוי במונחים שנתיים והשפעה צפויה על הדוחות

- א. בחודש אפריל 2026 עודכן שכר המינימום לסך של 6,443.85 ש"ח לעומת 6,247.67 ש"ח עד כה (העלאה של כ-3.3%).
- בנוסף העלאת שכר המינימום עשויה להשפיע על הגמלאות מחליפות השכר בהן הקצבה נגזרת מהשכר כדוגמת דמי אבטלה ודמי לידה. יש מרכיבים נוספים בגמלאות אלה ובאחרות המושפעים משכר המינימום. אין בידי הביטוח הלאומי יכולת לאמוד בשלב זה את ההשפעה הצפויה על הגידול בקצבאות אלה עקב השינוי בשכר המינימום.
- לא ניתן להעריך את ההשפעה על הדוח הכספי

ב. חוק הביטוח הלאומי (תיקון מס' 262 - הוראת שעה), התשפ"ו-2026; תיקון עקיף: חוק ביטוח בריאות ממלכתי, התשנ"ד-1994 - הוראת שעה – מס' 73

- לצורך עידוד עליה, התיקון מבקש לפטור מתשלום דמי ביטוח (ולא דמי ביטוח בריאות) עולים חדשים מארה"ב בגין הכנסות עליהם הם משלמים דמי ביטוח לאומי בארץ מוצאם, למשך 5 שנים מיום העלייה. הפטור יינתן לעולה חדש מארה"ב אשר משלם בארה"ב ביטוח סוציאלי על הכנסה זו לפי הדין בארה"ב, במשך חמש שנים מיום העלייה. התיקון נקבע כהוראת שעה לעשר שנים. האוצר ישפה את הביטוח הלאומי על דמי הביטוח שהיו מגיעים בעד ההכנסה.
- אין השפעה על הדוח הכספי

ג. קצבאות

איבה- תיקון 47 לחוק משפחות חיילים שנספו במערכה התשפ"ו – 2026 (תיקון עקיף 48 לחוק התגמולים לנפגעי פעולות איבה)

- בפברואר 2026 פורסם התיקון, שכולל הוראות המאמצות את מסקנות ועדת רובינשטיין לעניין שינוי מעמדם של יתומים, מתן מענים נוספים לאלמנות, אחים והורים שכולים, כמפורט להלן: העלאת גיל היתמות לגיל 30, קביעת זכאות לתגמולים ליתומים עד הגיעם לגיל 40, המשך זכאות של יתום עצמאי – (יתומים שהוכרו כחסרי עורף משפחתי בגילאים 18-21), מתן מענקים נוספים ליתומים ואלמנות, הרחבת הזכאות לטיפולם אלטרנטיביים ועוד.
- שיפוי מלא של משרד האוצר

מועד תחילתו של החוק הוא ב-1 בפברואר 2026. התשלומים הם בשיפוי מלא של משרד האוצר.

באורים לדוחות הכספיים

באור 30 – אירועים לאחר תאריך הדיווח (המשך)

אומדן השינוי במונחים שנתיים
והשפעה צפויה על הדוחות

ד. מבצע "שאגת הארי"

לאחר תום תקופת הדיווח, בתאריך 28 בפברואר 2026, יצאו מדינת ישראל וארה"ב במבצע משותף נגד המשטר האיראני תחת השם "שאגת הארי". איראן השיבה בירי טילים בליסטיים וכטב"מים אל ריכוזי אוכלוסייה ותשתיות בישראל ומדינות נוספות במזרח התיכון שגבו נפגעים בגוף ובנפש וכן פגיעות ברכוש. ביום 1 במרץ הורחבה המערכה גם ללבנון עקב ירי לעבר מדינת ישראל מצד ארגון חיזבאללה.

בעקבות המבצע הורחב גיוס המילואים וכן הוכרז על מצב מיוחד בעורף שהוארך מעת לעת. כמו כן, הופעל פרק ד' לחוק שירות העבודה והוגדרה מדיניות התגוננות שכללה הגבלות על התקהלויות ושירותים, הפעלת מקומות עבודה וקיום פעילויות חינוכיות.

לדעת הנהלת הביטוח הלאומי למבצע צפויות השפעות על פעילות הביטוח הלאומי בנושאים הבאים:

שיפוי מלא של משרד
האוצר

1. בתאריך 31 במרץ 2026 נחקק מתווה חל"ת, במסגרת המתווה נקבעו הקלות לתשלומי אבטלה לעובדים שיצאו לחופשה ללא תשלום בעקבות המצב, ביטוח לאומי יעביר את דמי החל"ת במהלך חודשים אפריל ומאי. התשלומים במימון משרד האוצר.

2. איבה - עלייה בתשלומי איבה עקב פגיעות באוכלוסייה האזרחית בזמן המלחמה. בנוסף התקבלה הרחבה משמעותית של התגמולים, זכאויות לשיקום והטבות למשפחות שכולות בהתאם לתיקון חוק משפחות חיילים שנספו במערכה. הזכאויות והתשלומים על חשבון משרד האוצר.

3. מילואים – צפויה עלייה בתשלומי המילואים עקב המלחמה המתמשכת במספר חזיתות. תשלומי המילואים הם במימון משרד הביטחון.

4. סיעוד - הארכת זכאויות זמניות. בשל אי היכולת של המבוטחים להמציא מסמכים רפואיים עדכניים הוחלט על הארכה אוטומטית של זכאויות זמניות עד ל-30 באפריל 2026.

בשלב הנוכחי, בשל מגבלות הנובעות מהמצב הביטחוני ולאור חוסר הוודאות לגבי המשך המערכה והשפעתה על הכלכלה בכלל ועל פעילות הביטוח הלאומי בפרט, אין באפשרות הביטוח הלאומי להעריך את ההשפעה הכספית, למעט סעיפים ספציפיים שניתן בהם גילוי.

